

DARBININKAS

Vol. LXXXI, Nr. 6 SECOND-CLASS 341 Highland Blvd. Kaina
Vasaris-February 9, 1996 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

-Valdininkai mokosi dirbti europietiška. Valstybės tarnautojų tobulinimosi centre prasidėjo Europos integracijos pagrindų tobulinimosi kursai - juos lanko ministerijų ir departamentų valdininkai.

-Pradeda eiti pareigas du nauji krašto apsaugos ministro patarėjai - abu JAV lietuviai, JAV atsargos karininkai. Tai aviacijos pulkininkas, Vietnamo karo veteranas D. Skučas ir armijos pulkininkas, Korėjos, Japonijos bei Vietnamo misijų dalyvis R. Vigelis. Abu karininkai į Lietuvą dirbti atvyko pritarus Pentagono ir JAV valstybės departamentui.

-Vyriausybė padidino minimalų gyvenimo lygį - nuo 80 iki 90 litų. Nuo sausio padidinta ir minimali mėnesio alga - 210 litų (buvo 180). Valstybinė socialinio draudimo bazinė pensija padidinta nuo 90 iki 100 litų.

-Parafuotas Lietuvos ir Italijos vyriausybių susitarimas dėl oro susisiekimio. Numatoma atidaryti tiesioginę avialiniją Vilnius-Roma.

-Pernai infliacija buvo 35,7 proc. Tai rodo Statistikos departamento stebėjimo duomenys. 1994 m. infliacija siekė 4,5 proc. Per metus daugiausia pabrango išlaidos kurui, energijai ir būstui (41,6 proc.), maistui (40,8).

-Lietuvoje auginamos afrikietiškos ir vynuoginės sraigės. Labiau paplitę yra vynuoginės sraigės, kurios auga trejus - ketverius metus, yra šiek tiek didesnės už afrikines. Už afrikinių kilogramą gaunama po 5-7 JAV dolerių, už vynuoginių - po 1,20 JAV dol. Sraigės eksportuojamos į Čekiją ir Prancūziją.

-Dabar Lietuvoje per mėnesį padaroma per 5000 nusikaltimų, 25 proc. jų - sunkūs. Per paskutiniuosius vienuolika 1995 m. mėnesių įregistruota 55,518 nusikaltimų, t.y. 63 proc. daugiau nei 1994 m. Įregistruota 470 žmogžudysčių ar pasikėsinimų nužudyti. Pavogta 4,173 automobilių.

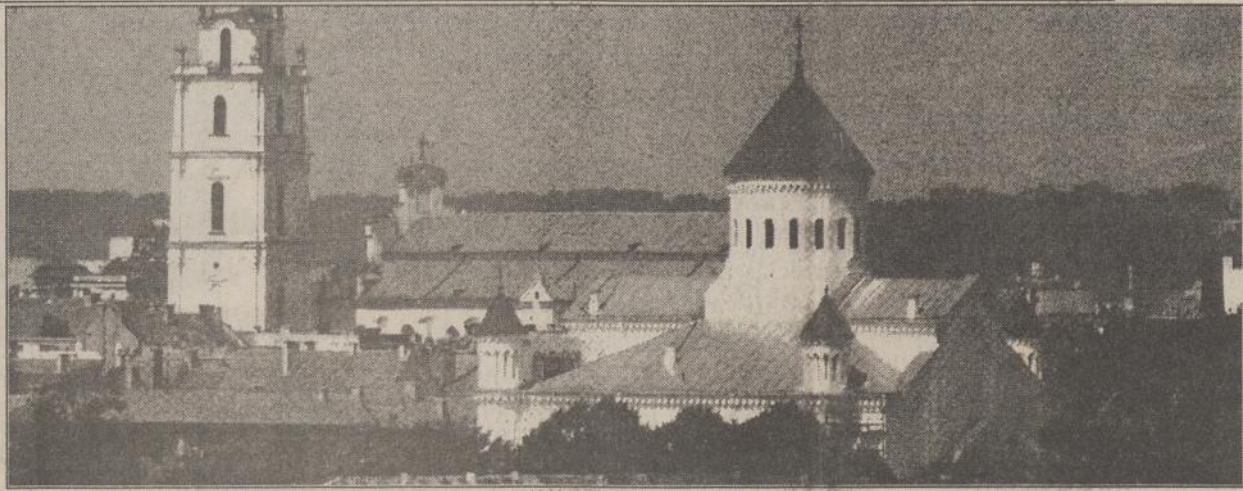
-Būtingės terminalo statyboje, projektuotojų ir Vyriausybės atstovų delegacija išvyko į Houston, JAV, išsiaiškinti, kas taps terminalo statybos konkurso nugalėtojais. Paskelbus nugalėtojus, Lietuva pradės derybas su JAV EXIM banku dėl 80 mln. dolerių paskolos.

-Krovinių pervežta geležinkeliais per vienuolika 1995 m. mėnesių 23,96 mln. tonų, arba 11,7 proc. mažiau negu 1994 m. Lėktuvais pervežta 2,43 mln. tonų, arba 39,4 proc. mažiau. Keleivių sumažėjo 7,9 proc. Upių transportu nugabenta 46,1 proc. mažiau keleivių ir 26,2 proc. mažiau krovinių.

Jūrų laivai nugabeno beveik 5 mln. tonų krovinių, arba 11,6 proc. daugiau negu pernai, tačiau krovinių perkrovimas Klaipėdos uoste sumažėjo 12,4 proc.

-Trys šveicarai Telšiuose dėsto anglų kalbą. Juos metams atvykti į Lietuvą prisikalbino Telšių švietimo skyriaus inspektorių I. Petrauskienę. Iš viso rajono vidurinėse mokyklose dar stinga devynių anglų kalbos mokytojų.

-Gudkaimio senelių globos namai atidaryti Vilkaviškio raj. per ketletą km. nuo Kybartų.

Visais metų laikais Vilnius žavus savo architektūra.

Visos opozicinės frakcijos patvirtino balsuosiančios už premjero atstatydinimą

Vilnius, sausio 30 d. Visų opozicinių frakcijų atstovai pasitarime sausio 29 d. dar kartą patvirtino pasiryžimą paremti prezidento Algirdo Brazausko siūlymą atstatyinti premjerą Adolfą Šleževičių.

Frakcijų atstovai žadėjo padaryti viską, kad vasario 8-ąją numatytame balsavime dėl premjero atstatydinimo dalyvautų kuo daugiau opozicijos narių, korespondentui sakė opozicijos atstovė spaudai Rasa Rastauskienė.

Pasitarime dalyvavę konservatorių krikščionių demokratų, socialdemokratų, politinių kalinų ir tremtinių, tautininkų ir demokratų frakcijų bei Centro Sąjungos atstovai konstatavo, kad tolimesni opozicijos veiksmai priklausys nuo balsavimo rezultatų bei prezidento sprendimų. Opozicijos parlamentarai sutarė panašius pasitarimus rengti ir ateityje.

Kaip skelbta, 65 Seimo nariai yra pareiškę, kad remis prezidentą

to dekretą atstatyinti premjerą.

Prezidentui pateikus dekretą, A. Šleževičiaus atstatydinimui pakaktų paprastos balsavimo dalyvausiančių Seimo narių daugumos.

Jau dabar žinoma, kad balsavime negalės dalyvauti Seimo opozicijos lyderis Vytautas Landsbergis, kuris iš kelionės į JAV grįš vasario 10-ąją.

AGEP

K. Jaskelevičius teigia, kad bankų krizę suorganizavo finansinė grupuotė, aukščiausiems vadovams žinant

Vilnius, sausio 22 d. Seimo narys Kęstutis Jaskelevičius teigia, kad bankų krizę Lietuvoje suorganizavo viena iš kelių "finansinių-pramoninių grupuotė", turinti nemažą įtaką valstybės institucijoms ir bankams.

Tą pačią dieną įvykusioje spaudos konferencijoje jis taip pat tvirtino, kad apie rengiamą ekonominę diversiją žinojo visi pagrindiniai šalies pareigūnai. Prieš savo valią įtrauktas buvo ir prezidentas Algirdas Brazauskas, kuriam, pasak Seimo nario, buvo teikiama "tendencinga dezinformacija".

Pernai iš LDDP, išstojusio K. Jaskelevičiaus nuomone, daug kas paaiškėtų, jeigu prezidentas Seimo nario Juozo Listavičiaus vadovaujamai laikinajai tyrimo

komisijai perduotų gruodžio mėnesį vykusių pasitarimų bankų tema medžiaga.

Bankų krizės organizatoriai siekė sužlugdyti Lietuvos akcinio-inovacinio ir "Litimpeks" bankų susijungimo metu galintį atsirasti Jungtinį banką, nes, pasak K. Jaskelevičiaus, toks bankas "greitai išsivyratų valstybės finansų rinkoje".

Pagrindinį krizės organizacinį darbą atliko Lietuvos bankas ir jo valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius, teigė Seimo narys.

Pasak jo, nuo gruodžio pradžios jis bei kiti kurie prezidentui artimi atsakingi asmenys nuolat aiškino apie blogą LAIB ir "Litimpeks" banko situaciją, grąsino finansiniu sprogiu.

Prezidentas reikalavo, kad

griežčiausių priemonių imtusi vidaus reikalų ministras, sakė J. Jaskelevičius. Jis pabrėžė, kad "negalėjo būti pas prezidentą neaptartas" LAIB ir "Litimpeks" banko valdybų pirmininkų Artūro Balkevičiaus ir Gintauto Preidžio suėmimo scenarijus. Tai žinojo ir premjeras, dar kai kurie pareigūnai ir Seimo nariai, teigė K. Jaskelevičius.

Po to buvo pritaikyta visiškai tuos bankus turėjusi sužlugdyti sankcija paskelbti bankų moratoriuma, o kad panika būtų stipresnė, buvo sulaukyti bankų vadovai.

K. Jaskelevičius atsakė patikslinti, kokia finansinė grupė organizavo bankų krizę.

AGEP

LDDP tariasi ir sieks mobilizuotis

Vilnius, sausio 31 d. Lietuvos demokratinė darbo partija pradeda tartis dėl prezidento dekreto, kuriuo jis pasiūlė Seimui atleisti premjerą Adolfą Šleževičių.

LDDP frakcijos seniūno pavaduotojas Algirdas Kunčinas pabrėžė, kad prezidentas Algirdas Brazauskas susitikimuose su LDDP nenurodė jokių kitų premjero atstatydinimo priežasčių, o tik indėlio atsiėmimą iš Lietuvos akcinio-inovacinio banko jo veiklos sustabdymo išvakarėse.

Komentuodamas nuomones valdančioje frakcijoje, A. Kunčinas sakė, kad dalis frakcijos mano, jog premjero atstatydinimas

esant tokiai padėčiai Lietuvoje yra netikslingas, kiti nurodo moralinę atstatydinimo priežastį - indėlio atsiėmimą, tretieji neremia premjero dėl ambicijų bei asmeninių priežasčių.

A. Kunčinas pripažino, kad frakcijai gresia skilimo pavojus. Jis pabrėžė, kad kritiniais momentais frakcija sugręba susitarti, ir išreiškė viltį, kad skilimas frakcijoje neišvys.

Paklaustas, ar tai reiškia, kad frakcija mėgins mobilizuotis ir savarankiškai paremti naujos vyriausybės programą tuo atveju, jei premjeras būtų atstatyintas, A. Kunčinas sakė, kad šis

klausimas dar bus svarstomas. "Stengsimės, kad vyriausybė būtų kuo greičiau suformuota, nes valstybės požiūris mums svarbiau už bet kokius partinius", pabrėžė frakcijos seniūno pavaduotojas.

Jis taip pat atmetė galimybę, kad naujas premjeras turėtų tapti ir partijos pirmininku. "A. Šleževičius būtinai turi likti vadovauti partijai, net jei bus atstatyintas. Tai pagrindinis dalykas išlikti mums ateityje ir susitelkti", sakė A. Kunčinas.

AGEP

Paskirta Ignalinos AE uždarymo fondo taryba

Vilnius, sausio 31 d. Ministrų kabinetas paskyrė Ignalinos atominės elektrinės uždarymo fondo tarybą.

Jos pirmininku paskirtas Kauno technologijos universiteto docentas Anzelmas Bačasauskas.

Pernai lapkritį patvirtinti šio fondo nuostatai numato, jog fondo taryba tvarko lėšas, sukauptas Ignalinos AE uždaryti.

Šiais metais Lietuva planuoja į fondą sukaupti apie 50 mln. litų. Preliminariais skaičiavimais, iš

viso iki 2005 - 2010-ųjų metų jame reikės sukaupti 1,1 mlrd. litų.

Orientacinė Ignalinos AE uždarymo kaina - 1,1 mlrd. litų, tačiau greičiausiai šios išlaidos bus didesnės.

AGEP

Australijos lietuvių peticija

Sydnejuje, Australijoje, susibūrė iniciatyvinė grupė, kuri Australijos lietuvių tarpe renka parašus peticijai dėl apgailėtinos padėties Lietuvoje.

Peticijos tekstas yra toks:

"Mes, žemiau pasirašę Australijos lietuviai, esame giliai susirūpinę dėl atkurtoje Lietuvoje išgalėjusio nusikalstamumo, aukštų pareigūnų korupcijos ir netvarkos ekonomikoje.

Mūsų nuomone, šių neigiamybių pašalinimui Vyriausybė turi skirti ypatingą dėmesį.

Reikia imtis skubių priemonių arba skubaus Vyriausybės sąstato keitimo."

Ši peticija su parašais bus pasiūsta Prezidentui, Ministrui pirmininkui, Seimo pirmininkui ir Opozicijos lyderiui."

**Algimantas Kabaila
(Canberra, Australija)
1996 m. vasario 2 d.**

LDDP reitingas ėmė smukti

Vilnius, sausio 31 d. Sausio mėnesį visuomenė beveik visas dešimias Lietuvos politines partijas vertino palankiau nei gruodį, tuo tarpu valdančiosios Demokratinės darbo partijos populiarumas smarkiai sumažėjo.

Konservatorių partijos populiarumas padidėjo labiausiai, ir ji pirmą kartą pastaraisiais metais kiek ženkliu aplenkė LDDP.

Tai rodo viešosios nuomonės tyrimas, kurį kas mėnesį atlieka bendra Lietuvos - Didžiosios Britanijos įmonė "Baltijos tyrimai". Atsakoma pagal pateiktą partijų sąrašą.

Dabar penkios partijos - viena daugiau nei gruodį - proporcinguose rinkimuose galėtų įveikti 4 % visų rinkėjų balsų ribą, jei rinkimai vyktų dabar.

Kaip žinoma, proporcingu būdu renkama pusė Lietuvos parlamento, kita pusė - vienmandatėse rinkimų apygardose.

Jei sausio viduryje būtų vykę Seimo rinkimai, Lietuvos žmonės būtų balsavę taip (proc., palyginti su gruodžiu):

Krikščionių demokratų partija -12 % +0,8
Konservatorių partija -9,8 +1,5
Demokratinė darbo partija -7,8 -1,5
Centro sąjunga -5,4 -0,5
Moterų partija -4,6 +1,1
Demokratų partija -3,2 +0,1
Socialdemokratų partija -2,6 -1,3
Jaunoji Lietuva -2,0 +0,5
Liberalų sąjunga -1,9 -0,1
Valstiečių partija -1,6 -1,9
Kita partija -1,8 -0,5
Nebalsuotų -20,0 +1,2
Neturi nuomonės -26,2 +1,9.

AGEP

LDDP gali neberemti Prezidento

Vilnius, sausio 26 d. Per būsimuosius rinkimus dabar valdanti LDDP gali remti kitą kandidatą, o ne dabartinį prezidentą A. Brazauską.

"Net ir netikėdama pergale per Prezidento rinkimus, LDDP gali remti savo naują kandidatą, kuris patrauks dalį elektorato", redaktiniame straipsnyje rašo valdančiajai partijai atstovaujantis laikraštis "Diena".

"Prezidentas jau sunkiai susikalba su buvusiais partijos bičiuliais - ir rajonuose, ir Vilniuje. O šie jau suvokė, kas ką išdavė, ir pradėta ryžtingai telktis", teigia "Diena".

A. Brazausko pasiryžimą atstatyinti A. Šleževičių dauguma apžvalgininkų įvertino teigiamai, sakydami, kad tai vienas iš nedaugelio ryžtingų ir naudingų šaliai Prezidento žingsnių. Prezidentas nėra patenkintas Vyriausybės ir Vidaus reikalų ministerijos veiksmais susijusiais su bankų griūtimi.

Kol kas labai sunku numatyti, kaip klostysis įvykiai A. Šleževičių atstatydinus.

AGEP

Vasario 16-sios dienos proga sveikiname

visus brolius ir seses Lietuvoje ir užsienyje. Laisvės viltis, kuri buvo okupantų gesinama per 50 metų, išliko mūsų žmonių širdyse. Ta viltis tapo SAJŪDŽIU, su kuriuo visa tauta jungėsi ir su kuria Lietuva vėl išvydo laisvę.

Dabar, džiaugiantis atgauta laisve, vis dėlto reikia nugalėti daug sunkumų, susijusių su tos laisvės įgyvendinimu. Ir štai Lietuvai vėl reikia vilties ir pasitikėjimo savimi ir savo ateitimi. Švenčiant šią septyniadesimt aštuonerių metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį, mes, JAV lietuviai, jungiamės su visais savo tautiečiais Lietuvoje ir užsienyje ir pasižadame su pasiryžimu dirbti kartu su visais geros valios žmonėmis, įtvirtinant Lietuvoje demokratiją, keliant krašto gerbūrį ir garantuojant visiems asmeninį ir teisinį saugumą.

**JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
KRAŠTO VALDYBA**

Marijampolės "Vaiko tėviškės namai".
V. Kapočiaus nuotr.

Amerikoje vyksta kultūrinis - religinis karas

Užsieniečiai, kuriems prieinama tik didžioji JAV spauda, ir ypač amerikietiškos televizijos bei kitos programos, greičiausiai yra susidarę įspūdį, kad Amerika yra sekuliaristinė (pasauletiška) tauta, mažai ką bendro turinti su tikėjimu į Dievą ar su konkrečia religija. Jie net nenujaucia, jog didžioji, "pripažintoji", JAV spauda stropiai saugo didelę, ją neraminančią paslaptį: religija Amerikoje yra gyva žmonėse ir grįžta į viešąjį gyvenimą. Deja, įrodymus tam pateikia veik vien tik dešinioji spauda, ar vienur kitur su sava skiltimi "liberalinė" spaudon išiskverbę konservatyvūs kolumnistai. Iš tikrųjų Amerikoje jau kuris metas vyksta aršus religinis karas. Karas ne tarp skirtingų religijų, bet tarp sekuliarizmo ir religingumo. Oficialiai apie tą karą buvo prasi-tarta 1992 m. respublikonų partijos rinkiminiam suvažiavime. Vienas iš pagrindinių suvažiavimo kalbėtojų Patrick Buchanan matyt išgąsdino "liberalus" pareiškimu, jog vyksta "karas už Amerikos sielą". JAV kairieji apšaukė tatau esant "ekstremizmu". Į "liberalinio" elito stormtrūperių eiles įsitraukė net "nuosaikiaisiais" vadinami kairieji respublikonai, niekad nepraleidžią progos išsižadėti principo, kad tik įtikti kairiajai JAV žinybai.

Tačiau reikalai keičiasi besikristalizuojant 1996 m. rinkimų vajui. Net ir "liberalieji", išskyrus radikaliausius kairiuosius, demokratų kandidatai priversti kalbėti apie "moralinius principus" ir "šeimos vertybes". Trys respublikonų kandidatai į JAV prezidentus aiškiai ir vienas už kitą griežčiau pasisako už religinius principus politikoje. Tai kolumnistas Patrick Buchanan, kongresmenas Bob Dornan ir buvęs diplomatas, užkietėjęs konservatorius Alan Keyes. 1995 m. lapkričio 6-12 d. savaitinėje "The Washington Times" laidoje kolumnisto Richardo Grenier straipsnis "Viena tauta Dievui, prieš savo vadus" įdomiai pristato "kultūrinio karo" už-

nepakenčia evangelikų krikščionių. Gal todėl, kad tie krikščionys, pajutę panieką ir religijos persekiojimą, pagaliau liovėsi vien tik meldesi ir susiorganizavo į "Christian Coalition" ("Krikščionių koaliciją"), kurią sudaro daugiausia protestantai ir kuri kviečia į savo būrį tais pačiais klausimais susirūpinusius katalikus bei žydus.

Sekuliarinis elitas (televizijoje, spaudoje, akademijoje ir politikoje) savo teises ginančius krikščionis vadina "ekstremistais". O kaip gi elgiasi "nuosaikieji" sekuliaristai, kuriuos Richard Grenier vadina "antireliginiais zylotais, su Torquemados inkvizicijos fanatizmu puolančiais net menkiausius religinius pasireiškimus mūsų krašto gyvenime". Pavyzdžiui, 1994 metais, gal vienam nušimčiui gyventojų reikalaujant, JAV Pašto tarnyba bandė išstumti "Kalėdas" ir "Hanukah" iš pašto medžiagos. Tai sukėlė didžios daugumos triukšmą. Vyriausybė priverstė išimti iš "Geltonųjų Lapų" telefonų knygos skelbimų visus religinius simbolius, net reklamuojant bažnyčių tvarkomos senelių namus. Tai pati sekuliarinė, elito apsesta, vyriausybė priverstė Vakarų Marylando Kolegiją nuimti nuo savo 19 šimtmetyje pastatytų pastatų simtamėčius kryžius. Colorado valstijoje viena mokyklų apygarda, su teismo pritarimu, iš mokyklų klasių išmetė visas knygas apie krikščionybę, bet paliko knygas apie indėnų religijas ir apie okultizmą.

Anot R. Grenier, "Amerikos tikrieji Torquemados" - "kairioji organizacija "American Civil Liberties Union" (ACLU) - grasino Kalifornijos Seimo nariams brangiai kainuosiančiomis bylomis, jeigu, keičiant viešųjų mokyklų lytinio auklėjimo programas, būtų nukrypta nuo ACLU doktrinos. Štai ta "doktrina" pažodžiui: "Mokymas apie monogaminius, skirtingų lyčių vedybinius santykius, kaip apie tradicines Amerikos vertybes, yra nekonstitucinis religinės doktrinos įvedimas į viešąsias mokyklas". Tai reiškia, kad ACLU atvirai ir akiplėšiškai pasisako prieš civilizacijos seniausią socialinę instituciją - šeimą.

Tad nenuostabu, kad JAV dešinieji skelbia kultūrinį karą prieš valdantįjį "liberalų" elitą. Ir gal todėl Richard Grenier savo skilti toglia išpėjimu: "Didelis kultūrinis karas gali kilti tarp mūsų neregulinio elito ir Amerikos žmonių, pradedančių viešai reikšti savo religinius įsitikinimus. Būkit pasirošę!"

Manytume, kad ir tikintieji lietuviai turėtų tam, kare veikliai dalyvauti, jei dar to nedarė lig šiol. Krašto politikos šaknys yra tautos kultūroje, o gi kultūros šaknys - religijoje. Nėra abejonės, jog JAV užsienio politika siejasi su tautos religiniais įsitikinimais. Ta politika liečia ir Lietuvą.

Vilius Bražėnas

Čichagoje pasirodo lietuviška televizijos programa!

Sausio mėnesio 24 d. 6 valandą vakaro ir 25 d. 1 valandą po pietų per miesto 19 kabelinį kanalą čikagiečiai išvydo naują Amerikos lietuvių televizijos programą.

Šioje žurnalinio pobūdžio laidoje programos vedėjai: Audrė Budrytė, Rytis Januška, Arvydas Rėneckis ir Karilė Vaitkutė, patys dalyvavę tragiškuosiuose 1991 m. metų sausio įvykiuose Lietuvoje, mini jų penkerių metų sukaktį; kita programos dalis yra skirta pirmosios lietuvių išėmimo į Ameriką kartos istorijai; vėliau koncertuoja Čichagos "Vyčių" šokėjai, skamba lietuviškos liaudies dainos, o programos pabaigoje pradedamas rodyti Lietuvos televizijos sukurtas Keistuolių teatro muzikinis video filmas vaikams "Geltonų plytų kelias" (pagal L. F. Baum'o "Ozo šalies burtininkas").

Šiuo metu yra rengiamos 2-oji ir 3-čioji laidos, kurių pasirodys vasario mėnesį. Laikantis Čichagos Public Access TV korporacijos nustatytos tvarkos, pirmosios lietuviškos TV programos dar nebus reguliarios. Tik viena po kitos nenutrūkstamai išleisduos kelias laidas, yra suteikiama teisė jas rodyti nuolat, pastoviu laiku. Planuojama, kad tokią 1 val. trukmės lietuvišką kabelinę TV programą čikagiečiai galės žiūrėti kartą per savaitę nuo šių metų kovo mėnesio. Pasiekus reguliarių laidų statusą, ALTV numato rodyti ir savaitines Lietuvos bei pasaulio lietuvių žinių santraukas.

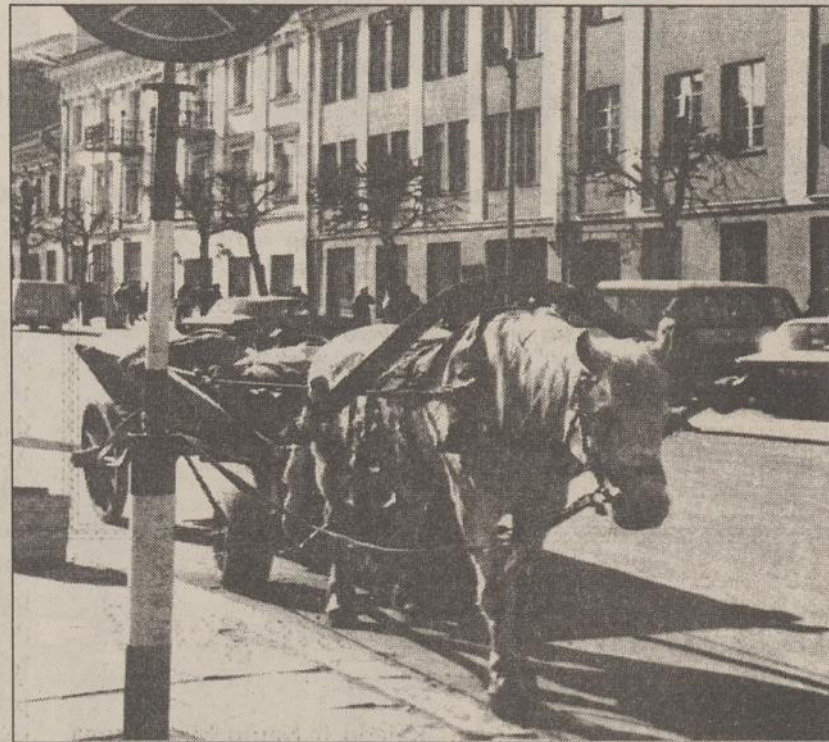
Amerikos lietuvių televizija žengia pirmuosius žingsnius. Neseniai inkorporavomės Illinoio valstijoje kaip kultūrinė, šviežjiška pelno nesiekianti organizacija. Vienas iš pagrindinių ALTV tikslų - pasiekti, kad lietuviškas TV laidas matytų kuo daugiau žiūrovų. ALTV jau užpildė paraiškas pateikti savo programas didžiausiai Čichagos apylinkės aptarnaujančiai kabelinei TV kompanijai "Continental Cablevision". Planuojame, kad jau vasario mėnesį lietuviškos TV laidos kabeliniais tinklais pasklis po maždaug 90 Čichagos priemiesčių, tame skaičiuje: Cicero, Darien, Downers Grove, Hinsdale, Lemont, Lockport, Lombard, Oak Park, Woodridge, Willow Springs ir kitur. Apie TV kanalo numerį ir rodymo laiką bus paskelbta atskirai.

Atsiradus finansinėms sąlygoms, ALTV taip pat numato ateityje nuomoti Čichagos etninio 23 TV kanalo transliacijos laiką. Tuo būdu, miesto bei apylinkių priemiesčių gyventojai lietuviškas programas matytų ir paprastos televizijos bangomis.

Naudojantis Amerikos kabelinės televizijos kanalais, ALTV programos gali žiūrėti bet kur JAV ar Kanadoje gyvenantys lietuviai. Raginame visus taigičius, Lietuvių Bendruomenės apylinkės, organizacijas ir klubus prenumeruoti ir rodyti mūsų laidas per visuomeninius kabelinius televizijos kanalus savo gyvenamose vietovėse. Be to, mūsų programų vaizdajuostės galima užsisakyti paštu ir rodyti jas lietuvių salėse, klubuose, šeštadieninėse mokyklose bei kitose susibuvimo vietose.

Lietuviškos televizijos pobūdis, raida ir likimas didžiąja dalimi priklausys nuo mūsų taugių visuomenės atgarsio. Kviečiame visus prisidėti savo pasiūlymais, patarimais ir finansine parama.

ALTV direktorius
Arvydas Rėneckis

Ir tokią transporto priemonę dar galima išvysti Vilniaus gatvėse.

V. Kapočiaus nuotr.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Parnuošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLETT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigų kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

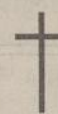
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

**Fasolino
MEMORIALS**

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

✂ LĖKTUVAI
✂ LAIVAI (CRUISES)
✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✂ AUTOBUSAI
✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✂ VIEŠBUČIAI
✂ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

"Trijų Karalių" eisena Vilniuje, Pilies gatvėje.

V. Kapočiaus nuotrauka

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Ar iš tikrųjų linkėjome gero?

Viso gero linkėjome vieni kitiems Kalėdų ir Naujų Metų proga. Prisiminėme daug savo artimųjų, pažįstamų, draugų ir bendradarbių. Sveikinome laišku, atviruku arba žodžiu, apsilankymu bei dovanomis. Jei kam ir neparašėme atviruko, vis tiek iš savo linkėjimų neišskyrėme. Mūsų šventiniai linkėjimai siekė visas mums artimas širdis. Tuo būdu milijonai žmonių apsikaitė sėkmės ir laimės linkėjimais. Išreikštas visuotinis noras, kad būtų gera visiems ir visur.

"Laimingų metų!" Tačiau laimės supratimas dažnai apgaulingas. Apgaulingas tikėjimas, kad tapsi laimingu, gavęs daugiau pinigų, įsigijęs daugiau garbės ir populiarumo. Šiandien laimėtu pinigų bei populiarumu jau rytoj retai kuris patenkintas - ir vieno, ir kito nori vis daugiau ir daugiau.

Greičiau pasijus laimingas tas, kuris savo sąžinei galės pasakyti: savo įėjomis, savo turtu ir savo populiarumu padariau viską, ką galėjau - savo šeimai, savo bendruomenei, savo tautai, savo gyvenamam kraštui.

Tai laimės paslaptis. Egoistas, užsidaręs savo kiaute, yra nelaimingiausias žmogus.

Šventiniai linkėjimai, kai kurių manymu, tėra papročio ir mados reikalas. Nėra ir sunku jį tenkinti, nes linkėjimas tėra "tuščias" žodis. Bet iš tikrųjų ne visai taip. Net ir tada, kai yra stiprus mados ar papročio akstinas, sveikinimas lieka žmogišku veiksmu. Kas sveikina ir linki kitam sėkmės, išreiškia savo geros valios nusiteikimą. Jei tokio nusiteikimo neturėtų, o sveikintų, būtų tikrai mandagus veidmainis.

Akivaizdoje to didžiojo melo, kuris iki karo įtampos drumsčia mūsų laikus, geros valios linkėjimai šiandien darosi dar reikšmingesni. Jie išreiškia mūsų norą savo santykius su kitais grįsti žmoniškumu. Linkėdami kitiems gero, mes norime, kad žmonėse nyktų nesantaika, priešiškusis, apgaulė ir visa pikta, kas gyvenimą daro sunkų ir mums patiems, ir kitiems. Nors vienu tik linkėjimu blogybės negalima pašalinti, bet geras žodis jau rodo, kad esame nusiteikę jos kratytis ir su ja kovoti.

Kovodami su piktu, mes negalime linkėti pikto niekam, net ir savo nedraugui ar priešiui. Jei toks negeras mūsų geismas pildytųsi, negerovė tiktai didėtų. Mes gi norime, kad gera viršytų pikta. Mes geidžiame, kad pildytųsi mūsų geri linkėjimai. Tad linkime, kad ir tie, kurie daro kitiems pikta, susiprastų ir pasikeistų.

Pasikeitimas ateina iš dvasios ir pirmiausia iš mūsų pačių. Nuoširdžiai kitiems gero linkėdami, mes jau esame nusiteikę gera ir daryti. Savo linkėjimu tartum įsipareigojame rūpintis, kad kitiems iš tikrųjų būtų geriau, kaip esame linkėje. Taip šventiniai linkėjimai mus saisto ir po švenčių. Nenorėdami palikti veidmainiais, mes teikime pagalbos ir paramos, jeigu jos kam reikės ir kiek tai bus mums įmanoma.

Linkėjimai tik tada pildosi, kai juos papildo veiksmai. Kai veiksmų privengiame, nors ir galėtume juos nesunkiai atlikti, mūsų linkėjimai darosi tušti. Tėbūna šiemetiniai mūsų linkėjimai brandūs ištisus metus!

Keičias, keičias ir vis vietoj...

Australijos politinė sistema panaši į Kanados, tad šiek tiek į Jungtinių Amerikos Valstijų: visa Australija yra valstijų Federacija; užsienio, gynybos, pinigų, pašto ir panašius bendrus reikalus tvarko federalinė valdžia, kuri renkama parlamento. Artėja parlamento rinkimai, tad visos statistikos staiga pasidarė stebėtinai geros, ar bent gražiai interpretuojamos. Štai, vakar per televiziją pranešė, kad bedarbystė Australijoje nukrito "dramatiškus" 0.5%... Puikios priešrinkiminės naujienos, kaip tik prieš federalinio parlamento rinkimus! Nutylėta, kad jaunuomenės tarpe bedarbystė siekia net 27%, kad savizudybių gausėja jaunuomenės tarpe ir visa kita eilė naujų problemų, kurias sukėlė ekonominis stagnavimas.

Australijos vyriausybę jau eile metų sudaro darbiečiai, t. v. Australijos Darbo Partija (Australian Labor Party). Ministras Pirmininkas jau per praėjusius rinkimus buvo p. Paul Keating. Nors jis pasižymi arogantiškumu, kai buvo iškelta viešumon jo didelio kiaulių ūkio biznis, jis savo ūkio dalį visgi pardavė, nes toks komercinis veikimas nesiderino su jo vyriausybės vadovo pareigomis. Jei tamstos pagalvosite, kad aš nesu Australijos Darbo Partijos rėmėjas ir kad nemėgstu pono Paul Keating, neapsiriksėte.

Kai tik kokia partija ar koks kraštas pradeda savo vardan idėti gražius žodžius - demokratija, laisvė, liaudis, darbas - man kyla įtarimas. Štai Demokratinė Vokietija daug ko turėjo, bet demokratijos tai tikrai ne. Panašiai ir su kitomis "liaudies respublikomis", "demokratinėmis darbo partijomis" ir tt: nei ten gerovės liaudžiai, nei demokratijos, nei doro darbo...

Panašiai ir su Lietuvos Demokratinė Darbo Partija - LDDP. Jos vadovo akiplėšiškumui nėra ribų. Uždarė du didžiuosius Lietuvoje privačius bankus, o dvi dienas prieš sustabdant jų veiklą, atsiėmė savo ten laikytus pinigus. Po to atsistatydino du ministrai, bet jų atsistatydinimo nepriėmė Prezidentas Algirdas Brazauskas. Atseit, viskas pagal principą: "kuo daugiau viskas keičiasi, tuo labiau palie-

ka tas pats". Jei kiaulių ūkis, kuris nieko nelegalaus nepadarė, neleistinas Ministrui Pirmininkui, kaip jam galima leisti naudoti konfidencialias žinias savo asmeniškai piniginei naudai? Jei jau ministrai nebenori su juo dirbti, kaip jis gali sau ramiai toliau operuoti?

Apie tai, ką Vytautas Landsbergis pasakė apie Ministrą pirmininką, rašo sausio 5-tos dienos "Lietuvos Aidas", cituojame:

Tokio premjero poelgio neturi toleruoti Prezidentas, LDDP, bet toleruoja daug blogesnius dalykus. Dabar pasidaro taip, kad šitas skandalas yra tarytum didesnis už kitus. Visa ta korupcija, padaryta su jo žinia, - tai daug didesnis skandalas.

Negalima toleruoti visos žalingos p. Šleževičiaus veiklos. Šitas poelgis kaip tik yra vizitinė kortelė, kurią paliko Lietuvos ūkio naikintojas.

Apie LDDP prezidiumo posėdį pasakysiu labai trumpai ir šurkščiai - mafija kapituliavo prieš krikštątevi.

Lietuvoje kriterijų, dėl kokio poelgio aukštas valstybės pareigūnas turėtų atsistatydinti ar būti atstatydas, nėra. Kol Šleževičių remia Prezidentas ir Seimo dauguma, jis gali daryti bet ką... Yra chaosas, yra valstybės sugriuvimas, kažkokie pajacai kažką šneka, dėsto apie stabilizaciją, kad visi bankai viską garantuoja. Bet jeigu viskas garantuojama, tai ko tu atsiimi pinigų? Tai cirkas, visi žiūri į tą cirką ir tyli. Kažkoks socialinis transas. LDDP įvarė žmones į šią būseną, sukėlė beviltiškumo jausmą. Lyg vėl būtų kokie Stalino laikai. Bet iš tikrųjų taip nėra. Yra tik sugrįžęs kažkoks refleksas, kad štai sėdi valdžios bolševikai, daro ką nori, o tu turi tylėti. Bet kai vienas koks, pvz., Ozolas, surinka, tai atrodo didelis dalykas.

LDDP turėjo gerą progą pakeisti ministrą pirmininką dėl netinkamo poelgio, kurį galėtų aiškinti kaip klaidą ar blogą patarimą, o čia štai savikritika, pasireiškia padorumas ir t. t. Bet jie nepasinaudojo ta proga. Būtų leidę premjerui išeiti ne dėl korupcinių skandalų ir Lietuvos sužlugdymo, o padarius klaidą. Gal net būtų šiek tiek pataisę savo partijos vardą. Bet nepasinaudojo ta proga. Turbūt neišdrįso, jeigu tas

Prieš 1995m. Kalėdas grupė Lietuvos Seimo narių lankėsi Vasario 16-osios gimnazijoje, Huttenfelde, Vokietijoje. Kalėdų eg-lutės metu maldas skaitė kun. a. Kelmelis ir evangelikų kun. T. Šmitienė.

Iš kairės—I.Šiaulienė, G. Kirkilas, gimnazijos direktorius A. Šmitas, A. Račas ir G. Vagnorius. M. Šmitienės nuotr.

Po Kalėdinio koncerto Vasario 16-os gimnazijoje.

M. Šmitienės nuotr.

klausimas buvo svarstomas pačiam krikštąteviui dalyvaujant".

Mano manymu Vytautas Landsbergis pasižymi sąžiningumu ir santūrumu, bet, matyt, ir jam kantrybės pritrūko...

O ką daro valstybės galva, Prezidentas Algirdas Brazauskas? Niekur nieko, lyg nieko nebūtų įvykę. Tartum sako, "nesirūpinkite niekuo, mes buvome valdžioje, esame valdžioje ir visad būsim valdžioje". Norom norom turiu pacituoti, ką pagal sausio 6-tos "Respublika" pasakė buvęs prezidento patarėjas, dabar ambasadorius Didžiajai Britanijai, Raimundas Rajeckas:

"...Ministras pirmininkas neturi nei padomumo, nei garbės, nei sąžinės, o prezidentui Algirdui Brazauskui trūksta ryžto ir drąsos. (R. Rajeckas) teigia būsiąs pirmas liudininkas neišvengiamai artėjančioje baudžiamo-

joje byloje Adolfui Šleževičiui (LA 1996. 01.06, citata baigta).

Na, o kokia gi mūsų reakcija į tai? Prisimenu, kad viename gerai žinomame Chicagoje leidžiamame žurnale suskaičiau viename numeryje daugiau nei pus-tuzinį Jo Ekscelencijos nuotraukų. Ne viena, ne dvi, ne tris, o gerą pustuzinį...

O gal gi ir pagaliau išmoksime, kad demokratijoje nebūtina patikauti, kad laisvė yra vertybė, kurią reikia visad ir visur ginti, kad daugumos sprendimas tėra tikrai - daugumos sprendimas. Jis gali būti teisingas, bet gali būti ir klaidingas. Jei jis klaidingas, tai apie tai galima ir reikia kalbėti. Pataikavimas niekam garbės nesuteikia. Jis niekam ir nereikalingas.

Algimantas Kabaila,
Sydnėjus, 1996 sausio 13 d.

Žmogus - judanti kryžkelė

Prof. prel. Antanas Rubšys

24

. Šiuolaikinė medicina nustačiusi, kad tai vėžio epidemija, kurios priežastis glūdi pilksšvai geltonoje uolienoje. Užtat Karain'o miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojai buvę evakuoti. Toks likimas žmonėms buvęs ne mažesnė nelaimė negu vėžio ligos epidemija, palinguoju galva gidas. Užtat keleto neįprastų gyvenviečių žmonės, apsipratę gyventi uoloje išraustame name, atsisako keltis. Be to, slėnio daugiaaukščių kalvų olose ir nūdien randa užuovėją šiuolaikiniai klajokliai.

"Stebuklų slėnio" gyventojų istorija

Sunkiai prieinamas "Stebuklų slėnio" gubų, piramidžių ir uolėtų kalvų viršūnės pirmieji panaudojo hetitai. Užtikė slėni, hetitai rausė jame karines tvirtoves. Persai, o po jų ir kitos imperijos, sekė hetitų pavyzdžiu. Bet neįprasta slėnio aplinka nebuvo nei patraukli, nei patogi žmonėms gyventi.

Basilijus, būdamas Cezarijos vyskupu, mėgo ir kūrė tarp Dievo ieškotojų bendruomeninį gyvenimą. Bet jis vertino ir griežtesnį asketinį gyvenimo būdą. Užtat pirmasis atsiskyrėlis, ieškantis Dievo vienvietėje, jo patarimu, pasinaudodamas savo lazda, išsirausė urvinę buveinę kalioje uoloje. Statybos paprastumas patraukė kitus atsiskyrėlius ir keleto dešimtmečių būvyje susidarė vienuolių bendruomenės, kuriose buvo jungiama pavienio atsiskyrėlio maldos gyvenimas su visų bendru darbu derlingos slėnio žemės lopeliuose. Kadangi Dievo garbinimas visad liko pagrindinis vienuolių užsiėmimas, daugėjo koplyčios ir didesni maldos namai uolų urvuose. Tai atsitiko ypač Goereme slėnyje. Šis slėnio turkiškas vardas, reiškiantis "Negali matyti", buvo raiškiai pateiktas arabų invazijos metu 642-aisiais metais. Dideli krikščionių būriai ieškojo užuovėjos net kasdami tunelius giliai į žemę šioje slėptuvėje. Keletas kelioli-

kos aukštų požeminių miestų, su dešimtimis tūkstančių gyventojų, išsisaugojo paslėpti po žeme nuo užkariautojų musulmonų. Praėjus dviem šimtmečiams, kai arabai buvo atmušti, vėl imta rausti maldos namus slėnyje virš žemės piramidės tuometinės bizantinės architektūros stiliumi, o jų sienos puošiamos geometriškais piešiniais. Mat, tuomet krikščionys išgyveno ikonoklazmo - paveikslų draskymo ir statulų daužymo - laikotarpį. Imperatorius Justinijano žmonai Teodorai pasisekė sugrąžinti į visuomenę pagarbą šventiems paveikslams. Goereme dievnamiai vėl buvo puošiami iškiliomis freskomis, - ne sykį savo spalvomis jos viršijo "Stebuklų slėnio" uolų spalvingumą. XI - XIII amžių būvyje buvo pastatyti svarbiausi maldos namai.

Goereme - muziejus po atviru dangumi

Fantastiškos uolos, dievnamiai ir požeminiai miestai. Čia po fantastišku gamtovaizdžiu krikščionys, slėpdamiesi nuo užkariautojų, išsirausė didžiulius keleto aukštų miestus! Gidas nuveda mane ant kalvos ir, paraginęs pasižvalgyti, sako:

- Goereme turi daugiausia įdomių vietų... Kiek koplyčių ir maldos namų gali būti Goereme slėnyje? - užklausia gidas.
- Keliolika..., - spėju, klausimui nustebinatas.
- Trys šimtai šešiasdešimt penkių, - pabrėždamas kiekvieną skaitmenį, atsako gidas.
- Hm... Iš tikrųjų?!

Pasak gido vietos gyventojai kadaise tikėjo, jog reikia pastatyti tiek šventų vietų, kad būtų aukojama jų eucharistinė Auka kas dieną per metus vis ant kito altoriaus.

Seniausi uolos maldos namai buvo pastatyti IV amžiuje, bet freskos pasirodė tik VIII. Tuomet geometrinis raštavimas tiesiog ant uolos pradėjo nusileisti scenoms iš Naujojo Testamento ar iš šventųjų gyvenimo, pieštoms ant drėgno sienų ar lubų tinklo.

Vos įėjus į muziejų po atviru dangumi, pasitinka beveik statmena uolos kūgis - piramidė - šešeto aukštų moterų vienuolynas, su virtuve ir valgomuoju žemai, su kryžiaus formos koplyčia trečiajame aukšte, su vienuolių celėmis, sujungtomis tuneliais, viršutiniose aukštuose. Didžiuliai gimnakmeniai tebeguli paruošti praėjimui uždaryti pavojaus atveju. Priešais šį vienuolyną yra kitas į jį panašus. Jis glaudžiasi prie Elmati Kilise - Obuolio dievnamio, išpuošto

daugiaspalvėmis freskomis iš Jėzaus gyvenimo ant tamsiai mėlyno fono. Šios freskos, kaip ir kituose dievnamiuose, buvo atnaujintos Jungtinių Tautų - UNESCO - rūpesčiu ir lėšomis.

Tos pačios uolos - Obuolio dievnamio kūgio - nugaros šone yra Šv. Barbaros dievnamis, išpuoštas geometriniais piešiniais ir XI a. freskomis. Kristus vaizduojamas kryžiumi, kurį supa dvylika medžių, vaizduojantys dvylika Apaštalų. Šie piešiniai, lygiai kaip ir Kristaus, šventųjų Barbaros, Jurgio bei Teodoro paveikslai, nupiešti tiesiog ant uolos sienos, o ne ant tinko sluoksnio. Geometriniai piešiniai liudija ikonoklazmo laikotarpį, bet šventųjų paveikslai rodo, kad dievnamis buvo įrengtas vėliau - XI a.

Yilanli kilise - Slibino dievnamis - yra pašvestas šv. Jurgui. Vienoje freskoje slibinas, šv. Jurgio perdurtas, raitosi tarp pasmerktųjų. Šventųjų pulkas puošia abi dievnamio dalis, - viena jų lyg statinės skliautu, o kita lygiomis lubomis, - pasiekiamas iš virtuvės pro siaurą praėjimą. Konstantinas Didysis ir jo motina Helena puoštį šventumo aureolėmis. Jiedu abu kartu laiko tikrąjį Kryžių. Tarp šventųjų Tomo ir Basilijaus - barzdutu moteris.

Gidas, pastebėjęs mano susidomėjimą, ima apie ją pasakoti. Sako: - Ši moteris skundėsi Pranašui Isai (Jėzu), kad negalinti susilaikyti nuo vyrų. Jie taip patrauklūs. Isa moters atsiklausęs ar ji tikrai norinti susilaikyti. "Taip, taip!" - atsakiusi moteris. "Tėbūna, kaip nori", taręs Jėzus. Staiga išdygusi moteriai ilga ir žiloka barzda... "Koks jos vardas" - klausiu.

- Ji bevardė..., - paaiškina gidas.

Siauroje oloje iškaltais laipteliais lendame į XI a. Karanlink Kilise - Tamsųjų dievnamį - šviesa patenka į jį tik pro mažą angą prieangyje. Gidas pasirošęs. Uždega prožektoriu. Šiame dievnamyje yra išlikusios gražiausios freskos. Kristaus freska ant tamsiai mėlyno fono pagrindinės apsidos centre, net silpnoje prožektoriaus šviesoje prašnekina gyvomis spalvomis.

Ar dar įdomu? - išėjus iš Tamsiojo dievnamio, klausia gidas. Kitas lietaus būrys su žaibais ir griaustiniu verčia ieškoti užuovėjos. Skubiai žingsniuojant dar nelankyto uolos kūgio link, gidas sako:

-Dar viena Kilise -dievnamis - yra būdinga Goereme slėniui.

Pabėgame nuo lietaus ir perkūnijos į Čarikli kilise - Pėdsako dievnamį. Pėdsako vardas jai yra duotas dėl to, kad po freska,

(mukelta į 4 psl.)

□ Graikijos socialistų partija išrinko Kostą Simitį naujuoju Graikijos premjeru. Buvusio Graikijos ministro pirmininko Andreas Papandreu ipėdinis Kostas Simitis yra laikomas reformatoriumi. Pagal konstituciją, Simitis turės sudaryti naują Graikijos vyriausybę per tris dienas. Naują vyriausybę turės patvirtinti parlamentas, tačiau tai tik formalumas, nes iš 300 deputatų Graikijos parlamente yra 170 socialistų.

□ Naujuoju Rusijos URM-ru paskirtas Rusijos Žvalgybos tarnybos vadovas Evgenij Primakov. Buvęs užsienio reikalų ministras Kozyrevas atsisakė po to, kai buvo išrinktas Dūmos deputatu. 66-rių metų Primakovą Žvalgybos vadovu paskyrė TSRS prezidentas Gorbachiovas po to, kai KGB buvo pertvarkyta į tris žinybas po nepavykusio pervermo 1991 metais.

□ Labai įdomią kolekciją sudarė pietų Vokietijoje gyvenantis kunigas Josef Keller, surinkęs 230 populiarios kalėdinės giesmės "Tyli naktis" (Stille Nacht) kalbinių variantų. Ši giesmė mėgstama pačiose įvairiausiose šalyse, ji giedama Samoa salose ir net Amazonijos džiunglių indėnų gentyse. Kolekcionuoti giesmės variantus kunigas Keller pradėjo 1948 metais, po to, kai vienoje Austrijos bažnyčioje išgirdo penkiomis kalbomis sugiedotą "Tylią naktį".

□ Prancūzijos žurnalo "La Vie" žiuri Vokietijos federalinį kanclerį Helmut Kohl išrinko "1995 metų europiečiu". Šis titulas teikiamas jau devintą kartą. Juo pagerbiamas žmogus, "kurio veikla, darbas, asmenybė, valia geriausiai atitinka Europos dvasią". Šiais metais žiuri komisijai vadovavo buvęs ES Komisijos pirmininkas Žakas Delora. "1995 m. H. Kohl Europos protėvių palikimą nešė ant savo plaučių pečių. Šiuo metu, kai nėra aiški Europos ateitis, H. Kohl jai yra labai reikalingas", - buvo rašoma Prancūzijos žurnale.

Lietuvių kultūros muziejaus jubiliejus

Prieš trisdešimt metų Stanley Balzekas, Jr., Chicagoje įsteigė Lietuvių kultūros muziejų. Per šiuos tris dešimtmečius muziejus augo ir plėtėsi. Dabar jis turi apie tris tūkstančius aktyvių narių ir užima didelį buvusios ligoninės pastatą Chicago pietvakarinėje dalyje. Per muziejaus gyvavimo metus buvo surengta daugybė renginių: parodų, koncertų, literatūros vakarų, susitikimų, festivalių. Taip pat jau daugelį metų muziejuje rengiamos lietuvių kalbos, vėlykinių margučių dažymo ir kalėdinių šiaudinukų darymo pamokos.

Šiemet, švenčiant muziejaus trisdešimtmetį, bus surengtos trys pagrindinės meno parodos. Pirmąją, kuri duris atvers pavasari, sudarys slapčiai iš rusų kontroliuotos Lietuvos įvežti meno darbai. Raudonosios okupacijos laikotarpiu nuo 1940 m. iki 1989 m. Lietuvoje susiformavo ištisa pagrindinė kultūra. Nemaža geriausių šios kultūros pavyzdžių, tarp jų tapybos bei grafikos kūrinių, knygų, rankraščių slapčiai buvo išvežti į Vakarus, daugiausia į Jungtines Valstijas.

Amerikiečiai savo ruožtu vežė į Lietuvą KGB draustas knygas ir periodikos leidinius, kurie nemaža dalimi įtakoją pagrindinius Lietuvos mastytojus bei menininkus ir tokiu būdu prisidėjo

prie Sąjūdžio išsivaduojamojo judėjimo susiformavimo bei Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1990-aisiais.

Muziejaus rengiamoje parodoje, sąlygiškai pavadintoje "The Smuggled Art", bus galima pamatyti geriausių meno darbus, sovietmečiu patekusius į Amerikos muziejus ir privačias kolekcijas, o taip pat Amerikoje leistų knygų bei žurnalų, turėjusių didelės įtakos to laikotarpio lietuvių kultūrai.

Kviestumė galinčius pasiūlyti darbų šiai parodai ar pasidalinti prisiminimais apie meno kūrinių gabenimą iš okupuotos Lietuvos paskambinti parodos kuratoriui Danui Lapkui (312) 582 - 6500.

Antrąją didelę meno parodą numatoma surengti rudenį. Joje dalyvaus dailininkai imigrantai, suvažiuavę į Ameriką iš įvairių šalių: Lietuvos, Rusijos, Lenkijos, Meksikos, Puerto Rico ir kitų. Paroda rengiama kartu su Amerikos lenkų muziejumi, Meksikiečių meno muziejumi ir Ukrainiečių meno muziejumi. Parodos tikslas yra parodyti gyvenimo aplinkybių kaitos poveikį (ar nepoveikį) menininkui, tremtinio savimonės, susvetimėjimo rezultatus.

Trečioji paroda, kurią surengti planuojama žiemą, bus skirta Freiburgo meno mokyklai ir jos

buvusiems dėstytojams bei studentams. Šiemet sukanka 50 metų nuo mokyklos įkūrimo pokariname Freiburge. Mokyklą įkūrė Vytautas K. Jonynas, susitaręs su prancūzų valdžia, kurios žinioje buvo Freiburgas. Dauguma aktyviai tebedirbančių Vakaruose lietuvių menininkų yra susiję su Freiburgo meno mokykla. Parodoje matysime mokyklos mokytojų bei mokinių senus ir dabartinius darbus. Be jų, parodoje taip pat matysime nuotraukas, dokumentus, susijusius su šia mokykla. Planuojama surengti konferenciją Freiburgo meno mokyklos reikšmei mūsų kultūroje aptarti.

Be šių pagrindinių didžiųjų meno parodų muziejuje, kaip ir kasmet, bus rengiami lietuvių kalbos kursai pradedantiems bei pažengusiems. Kursai prasidės sausio 27 d. ir tęsis šešišėštadienius iš eilės nuo 11 val. ryto iki 1 val. po pietų pažengusiems ir nuo 1 val. iki 3 val. po pietų pradedantiems.

Be to, prieš Vėlykas bus surengtos margučių dekoravimo pamokos, o prieš Kalėdas - šiaudinukų darymo užsiėmimai.

Visi maloniai kviečiami apsilankyti. Muziejus veikia kasdien nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Karilė Vaitkutė

Šventų Jonų bažnyčios varpinė Vilniuje.

ziejaus darbuotojos, kai 1994 metais teko ten lankytis ir paklausinėti.

Salantų parapijos Reketės kaime (dabar Imbarės seniūnija)

visai neseniai buvo išlikusi senųjų Salių sodyba, nuversta per vienkiemio griovimo metus. Čia prof. A. Salys nuolat gyvendavo per atostogas, rinko tarmių

tus; kapinės ir virtuvės buvo išdėstytos kas antrame aukšte; dūmams nebuvo leidžiama rukti iš baimės, kad neišduotų slėptuvės. Tufas sugeria drėgmę ir palaikė tyrą orą visuose aukštuose.

- Kiek metrų gilumo yra šis požeminis miestas? - klausiu gidą.
- Bent šimto metrų, - atsako gidas, - ir be to, - tęsia, - dar ne visas miestas ištirtas. Spėjama, kad būta dvidešimties aukštų...

Iš tikrųjų lankytojams rodoma tik maža požeminio miesto dalis. Daug kur matyti ženklas: "Draudžiama eiti". Sargai labai reiklūs. Kapadokijos požeminiai miestai man priminė Romos katakombas. Bet jos buvo skirtos mirusiems, o šiame požeminiame mieste kadaise virė gyvenimas.

Antra naktis Nevşehir'e - Nysoje

Šiandien Kapadokiją dangus laistė lietaus būriais. Kartkartėmis lietaus teko gidui ir man. Beklajojant po Goereme ir po požeminį Derinkuyu miestą, sutemo. Baigėsi Ramadaną dienos pasninkas. Dienos metu gidas nieko nevalgė. Dabar pakviečiu jį "iftar", Ramadaną dienos pietums, Lale - Tulpės - restorane. Kvietimą mielai priima.

Tulpės restoranas ramus ir mažas, bet turi stalų viduje ir sodelyje. Sodelyje, tiesa, dar šlapia, bet gaivu. Čia net alkani žvirbliai, sutemų nepaisydami, dar čirškia. Pro stogo kampą matau gandrų ant stulpo pakeltame lizde. Papasakoju gidui apie Lietuvą ir gandrų. Būdinga, kai susiduriu su gandrais, prisimenu tėviškę Žemaitijoje su ištikima, kasmet grįžtančia vasaroti, gandrų pora.

Į Apaštalo Pauliaus tėviškę

Autobusas į Tarsą Kilikijoje, į Apaštalo Pauliaus gimtąjį miestą, išvyksta 5 valandą ryto. Gidas pažadėjo ne tik mane nuvežti į autobusų stotį, bet ir laiku pažadinti. Betgi pažadinti nespėja, nes jau antrą valandą ryto "būgnais įbūgnijo", kad žmonės keltųsi ir pasivalgytų prieš dienos šviesą, nes prasideda nauja Ramadaną pasninko diena.

Kapadokijos gamtovaizdžio įvairovė Lykaonijoje tampa beribe stepe. Prieš Nigde (Niide) miestą vėl iškyla kalnai. Šiandien sekma-

"Dirva," tautinės minties lietuvių laikraštis, atšventė savo 80-ties metų jubiliejų. Nuotraukoje - jubiliejinio koncerto dalyvis, Dievo Motinos parapijos choras.

V. Bacevičiaus nuotr.

Seimas uždraudė tabako reklamą

Lietuvos Respublikoje uždrausta tabako reklama. Tai numatyta 1995 m. gruodžio 20 d. Seimo priimta tabako kontrolės įstatyme. Naujasis įstatymas draudžia rūkyti visose auklėjimo, sveikatos priežiūros įstaigose, salėse, kur vyksta sporto varžybos ir kiti renginiai, darbo vietose, išskyrus specialias rūkymui skirtas vietas. Draudžiama rūkyti visų rūšių viešajame transporte, išskyrus tolimojo susisiekimo traukinius, kuriuose turi būti numatyti atskiri vagonai nerūkantiems ir rūkantiems, viešose vietose uniformą vilkintiems pareigūnams. Viešbučiuose, res-

toranuose ir kavinėse turi būti vietų nerūkantiems.

Imonėms, turinčioms teisę prekiauti tabako gaminiais, draudžiama išdalinti dalį produkcijos veltui arba kaip premiją, teikti tabako gaminius kaip prizus loterijoms, konkursams.

pagal ELTA

Skaitykite Darbininką ir pasiūlykite jį savo draugams!

medžiagą, rūpinosi ūkiu, siekė jį padaryti pavyzdiniu.

Teko 1969 m. matyti profesorių nudžiugusi, didžiai sujaudintą, radusį dar nenugriautus gimtuosius namus, pasakojusį apie puikiuosius ten gyvenusius žemaičius. Broliui jis pamokėjęs, nupirkęs ūkį Žalgirio k., prie Mosedžio... Viskas buvo daroma paprotine teise, dabar juk ne Riepšio laikai iš Gurauskų istorijos...

Šio metu šeima, p. Sofija Salienė, Rimgaila Salytė-Gaigalienė, Laimutė Gaigalaitė, profesorius palikimą - tėvų ūkį (28 ha žemės plotą Kretingos r., Imbarės seniūnijoje, Reketės k.) norėtų panaudoti taip: tą derlingą žemę išnuomoti žmogui ar bendrovei, gautą šioji tokį pelną paskirti studentui, doktorantui, žemaičių tarmės tyrinėtojai. Tai būtų tam tikras kultūros, mokslo paramas. (Profesorius našlė visa

laiką remia dialektologus, bibliotekas ir kt.)

Deja, į pusę A. Salio žemės pretenduoja profesorius brolio sūnus A. Salys, buvęs Plungės r. vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas, jau paveldėjęs žemę Žalgirio k. Žinoma, iš 14 ha žemės didelės sumos nesukrapštysi (jau ir iš 28 ha ne kažin kas gali išeiti, bet vis šis tas).

Taigi siūlyčiau: susėsti visiems giminėms, žemėtvarkininkams, visą prof. A. Salio žemę palikti vienoje vietoje, padaryti ją kokią kultūrinio reikalo dalyką. Šitai pagerbtume didelį lietuvių kalbos tyrėją, palaikytume mokslus linkusį jaunimą ir pa-

Būkime garbingi, protingi ir išmintingi. Daug tokių yra vietų, daug tokių žemių, kurioms galima sugrąžinti jų kultūrinę vertę.

Dr. Vytautas Vitkauskas

Žmogus - judanti kryžkelė

(atkelta iš 3 psl.)

vaizduojančia Kristaus Dangaus žengimą, yra pėdsakas. Nors nedidelė, bet turi keturis kupulus - skliautus - virš trijų apsidų, atskirtų viena nuo kitos dviem kolonomis. Freskose šventųjų pavidalai dideli ir ištęsti, spalvos šiltos.

Muziejaus po atviru dangumi lankymas panašus į laipiojimą po Sierra Nevados kalnų pėdas. Šventovės ir neįprastos žmonių buveinės rikiuojasi viena po kitos fantastiškųjų pavidalų slėnyje. Jų vidus yra nepaprastas bizantiško meno pasaulis, su armėniško ir syriško meno priemonėmis.

Požeminiai miestai

Saulė niekad nešvieta ant kito Kapadokijos stebuklo - milžiniškų požeminių miestų. Dveji, atviri turistams, yra į prie kelio į pietus nuo Nevşehir'o. Trukome pusvalandį nuvažiuoti nuo Goereme's. Gidas pataria tik vieną aplankyti, nes esą abejį panašūs. Sako rinkitės arba "Kaymakli", arba "Derinkuyu". Klausiu, kurį žmonės labiausiai lanko? "Derinkuyu". "Kodėl?" - klausiu. "Jis yra turtingesnis radiniais..."

Hetitų ir romėnų namų apyvokos reikmenys buvo užtikti Derinkuyu požeminiame mieste. Graikų istorikas Ksenofonas užsimena apie požemines gyvenvietes V a. prieš Kristų. Tai liudija, kad krikščionys, bėgdami nuo persekiojimo, pasinaudojo jau esamais požeminiais miestais, juos išplėsdami ir įrengdami išradingas gynybos priemones. Požeminius miestus panaudojo ir turkų bėgliai 1839-aisiais metais, kai jiems teko slėptis nuo egiptiečių invazijos.

Požeminis Derinkuyu miestas iš tikrųjų buvo užuovėja daugeliui tūkstančių žmonių. Jis apima, pasak gido, dešimties aukštų labirintą su kambariais, dievnamiais, sandėliais, rūšiais, išradinga oro anga ir vandens šuliniais, įgalinusi slapstyti ilgesnį laiką. Šiura įėjimo anga, uždaryta girnakmeniu, buvo užtikta tik 1950-aisiais metais. Nuožulnūs koridoriai ir laiptai jungia savarankiškus aukš-

Kapadokija. Urgiupo gyvenvietė.

dienis. Eismo mažai. Tik milžiniški sunkvežimiai su Bulgarijos lentelėmis užia Sirijos link. Turku policijos užkardos kai kur juos tikrina, nes matyti laukiančių sunkvežimių gurguolės. Pervaziavę Bor (Boro) miestą su didžiule cukrinių runkelių apdirbimo įmone, įriedame į platų vieškelį, kertantį Tauro kalnus pro Kilikijos vartus - kalnų perėją. Beribė Anatolijos stepė už ketverto valandų kelionės baigiasi kalnais, besipuošiančiais baikščiu pavasario žalum.

Keleiviams autobuse būdinga tylėti. Liūdnomis akimis žiūri ne pro langą, bet prieš save. Daugumas keleivių iš kaimų ir miestelių, - jie įlipa ir išlipa. Važiuoja į miestą. Krepšyje ar plastmasiniame maiše kaimo gėrybės: daržovės, uogos, mėsa... Jaunieji keliauja be niekur nieko. Bendrakeleivis mano dešinėje "kala" matematikos lygtis, nes ruošiasi egzaminams Adanos universitete. Viena šeima keliauja su trim vaikučiais. Abu pakaitomis rūpinasi mažyčiais. Du jų berniukai, ketverių ar penkerių metų, bėgiodami vidurio taku, ieško kuo nors užsiimti. Motinai tai kelia rūpestį. Kumštelėjimu, laikas nuo laiko, ji savo rūpestį perduoda vyriui.

(bus daugiau)

Lietuvių krepšininkai JAV koledžuose

Visi žino apie Lietuvos krepšininkus, žaidžiančius NBA, - Arvydą Sabonį ir Šarūną Marčiulionį. Šie krepšininkai sudaro Lietuvos Olimpines krepšinio komandas, iš kurios dabar mes tiek daug tikimės, branduolį. Šunkū būtu susitaikyti su tuo, jog Lietuvos komanda gali pasirodyti silpniau, nei 1992 m. Barselonos Olimpines žaidynėse. Tačiau prisiminkime, kad tuo metu rinktinėje tiesiog nebuvo pamainos minėtiems dviem žaidėjams. Likę komandos nariai retokai pasižymėdavo aikštelėje atsakingas rungtynių momentais.

Tačiau visų krepšinio mylėtojų džiaugsmui Lietuvos Krepšinio Lyga (LKL), pradėjusi gyvuoti Šarūno Marčiulionio iniciatyva 1993 metais, per paskutinius metus nerėgėtai išplėtė savo veiklą. Nesunaudodamos nei lito iš Lietuvos biudžeto, profesionalaus krepšinio rungtynės pasidarė vienu iš svarbiausių ir labiausiai lankomų renginių ne tik didžiuosiuose Lietuvos miestuose, bet ir atokesniuose kaimeliuose. Štai komandos iš Plungės ar Šilutės sugeba laikas nuo laiko įveikti net ir garsų Kauno Žalgirį, kurio vien tik vardas siejasi su daugybe prisiminimų. Savo ruožtu Žalgiris, nors dabar iš pasaulinio garso žaidėjų turtintis tik Rimą Kurtinaitį, šiais metais diktuoja madas Europos Taurėje, kur jau sugebėjo bent po kartą įveikti visus konkurentus ir, iškovojęs 7 pergales iš eilės, yra pats rimčiausias pretendentas isigyti šį trofėjų, laikomą antru pagal garbingumą Europos krepšinyje po Čempionų Taurės. Vis daugiau gabių užsienio žaidėjų susidomi galimybe rungtyniauti už kūrą nors LKL komandą ir sudaro gana rimtą konkurenciją Lietuvoje gimusiems krepšininkams, o tai, be abejo, kelia visų jų sportinį meistriškumą.

Europos Krepšinio Čempionato metu Atėnuose pernai Lietuvos komanda įrodė, jog yra viena iš stipriausių pasaulio krepšinio rinktinių. Deja, nepai-

sant milžiniškų poslinkių į geresnę pusę, iš LKL žaidėjų vis dėlto buvo sunku įvardinti nors vieną meistriškumu besilygiuojantį i Sabonį ar Marčiulionį. Tuo tarpu džiugu buvo stebėti Artūro Karnišovo žaidimą - šio buvusio Seton Hall Universiteto komandos puolėjo igūdžiai labai pravertė, kad Lietuvos komanda taptų viena iš turnyro nugalėtojų. Deja, daugiau NCAA lygos žaidėjų Lietuvos rinktinėje tuo metu neatsirado.

Ar tikrai nėra daugiau aukšto lygio lietuvių krepšininkų, žaidžiančių NCAA pirmajame divizione? Į šitą klausimą joku būdu negalima atsakyti neigiamai. Štai, Clemson University komandos, kuri yra viena iš geriausių 25, sąrašuose visada randama Andriaus Jurkūno pavardė. Šis žaidėjas pernai buvo tarp šimto geriausių krepšininkų, atėjusių i NCAA krepšinį. Tai pačiai Atlantic Coast Konferencijai priklausančioje komandoje iš Maryland University žaidžia Šarūnas Jasikevičius. Syracuse University didžiujosi Mariumi Januliu, kaip vienu iš taikliausių žaidėjų. Mindaugas Timinskas, Lietuvos rinktinės narys, šiuo metu taip pat mokosi JAV ir žaidžia už Iona University. Kaip ir dera Europos vicečempionui, minėtoje komandoje, priklausančioje Metro Atlantic Athletic konferencijai, jis groja pirmuoju smuku ir yra pats rezultatyviausias jos žaidėjas. Kiek mažiau žinoma komanda iš Monmouth University (Northeastern Konferencija) daug pergalių iškovoja Giedriaus Aidiečio dėka. Daug kam girdėtas ir Antanas Vilčinskas, žaidžiantis už Valparaiso University Mid - Continent Konferencijoje. Barselonos olimpiados bronzos medalio laimėtojas Alvydas Pazdrazdis atstovavo McNeese State University komandai Southlands Konferencijoje, deja, trauma kuriam laikui išvedė jį iš rikiuotės.

Nederėtų pamiršti ir lietuviškos kilmės krepšininkų, kurie, nors ir neturi Lietuvos pilietybės, yra dalyvavę Pasaulio Lietu-

Jaunystė.

vių žaidynėse ir kitokiais būdais rodę savo prisirišimą prie savo protėvių gimtinės. Visų pirma tai trys broliai iš Barry šeimos, garsėjančios krepšinio tradicijomis: Brent, Jon ir Drew. Pirmieji du yra tikrai plačiai žinomi, nes žaidžia už NBA komandas LA Clippers ir Milwaukee Bucks atitinkamai, o trečiasis, dar kol kas studijuojantis Georgia Tech., nedaug nuo jų teatsilieka ir pasižymi aukštu rezultatyvumu. Taiklia ranka garsėja ir Derrek Molis iš Loyolos universiteto Chicagoje. Jim Hayes iš Syracuse University yra viešai pareiškęs, jog norėtų žaisti Lietuvoje. Paulius Gilvydis atstovavo Purdue University komandai, Rafal Bingus, aukštaūgis iš Villanova University komandos, yra gimęs SuvalkųTrikampyje. Galima manyti, jog yra ir daugiau pajėgių lietuviškos kilmės krepšininkų.

Nors visi amerikiečiai mano, jog JAV krepšininkai yra stipriausi, kažin ar tą galima pasakyti apie NCAA komandas. Europos krepšinio lygis auga sparčiai, o LKL krepšininkai tobulėja ties-

og dienomis. Šiuo metu tikrai nelengva nuspręsti, kurie iš aukščiau paminėtų žaidėjų galėtų pretenduoti i Lietuvos rinktinę. Juo labiau, kad nėra aišku, ar visi iš jų turėtų tam teise, netgi ir tie, kurie turi Lietuvos pasą. Mat yra reikalaujama, jog asmuo turi būti nuolatinis tos šalies gyventojas (ne vien pilietis) bent paskutiniuosius trejus metus. Tokiam lietuviškos kilmės studentui iš JAV koledžo, kuris apsisprendžia pakliūti i Lietuvos rinktinę, gali tikrai prireikti parodyti daug atkaklumo. Juk tektų ne tik sugebėti įrodyti, jog tikrai moki žaisti krepšinį ir esi vertas rungtyniauti kartu su garsiaisiais Lietuvos krepšininkais, bet dar ir įvykdyti visus reikalavimus dėl Lietuvos pilietybės bei nuolatinio gyventojų statuso.

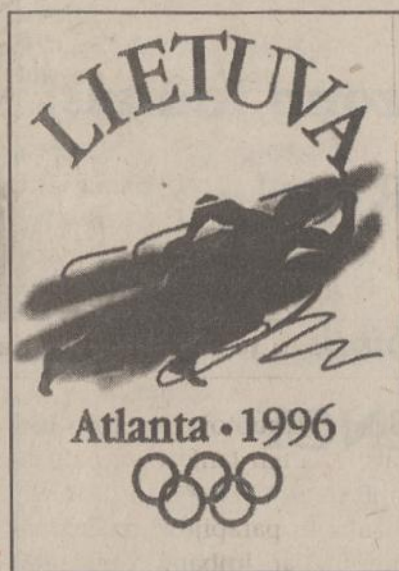
Tačiau nepaisant visko, reikia tikėtis, jog bent keli krepšininkai iš šio palyginti gausaus būrio sugebės ne tik pakliūti i Lietuvos Olimpines rinktinę, bet ir daug padėti jai siekiant aukštumų Atlantoje.

Svajus Asadauskas

Per Bostoną i Atlanta

Yra žmonių, kurie mėgsta bėgti ilgus nuotolius. Vieni sako, kad tai yra fizinio ir dvasinio pajėgumo įrodymas, kiti - kad tai tam tikra "liga". Tokių "sirgalių" yra daug ir juos dažnai matome parkuose, sporto aikštėse arba net miesto gatvėse. Keletą kartų per metus jie susirenka i kurią nors vietą dalyvauti maratono lenktynėse. Mums labiausiai žinomi yra New Yorko ir ypač Bostono maratonai. Tenai, dalyvaujant daugiau kaip 10,000 bėgikų, dažnai pamatysi ir lietuvių. Jau keletą metų maratone atkakliai dalyvauja Rimas Gedeika iš New Jersey ir Petras Vainius iš Philadelphiajos. Šiemet sumanyta pakviesti ir bėgikus iš Lietuvos, kurių irgi esama nemažai. Kai kurie iš jų maratono nuotolyje (apie 26 mylias, arba 41 km) yra pasiekę labai gerų rezultatų ir gali drąsiai dalyvauti tarptautinėse varžybose. Vyrų grupėje vilniečio Romo Sausaičio geriausias rezultatas yra 2:14.30, o moterų grupėje, irgi vilnietės, Stefanijos Statkuvienės - 2:28.01.

Kiek žinoma, iki šiol Atlantos olimpinės žaidynės maratono bėgikams iš Lietuvos vietos nebuvo numatytos. Tačiau, gerai pasirodžius pasaulinio dėmesio varžybose, tai gali pasikeisti. Vilties duoda ir tai, kad Bostono lenktynių komitetas vilniečiams skiria elitinę klasifikaciją ir kviečia juos dalyvauti. Darosi aišku, kad aukštos klasės Lietuvos bėgikams reikia sudaryti sąlygas dalyvauti Bostono maratone,

kuris įvyks š. m. balandžio 15 d. Tam tikslui Gedeikos ir jo draugų pastangomis buvo sukurti ir jau gaminami maškinėliai (T-shirts) su bėgiko piešiniu tautinių spalvų fone ir su užrašais "Atlanta, 1996" bei "LIETUVA". Marškinėliai yra "Large", arba "X-Large" dydžio, balti, pilkšvi arba rusvi (beige), kainuoja \$15. Juos galima isigyti atsintus čekį šiuo adresu: Rimas Gedeika, 78 Mark Twain Dr., Hamilton Sq. NJ, 08690. Visas pelnas skiriamas dviejų geriausių Lietuvos bėgikų kelionės ir pragyvenimo išlaidoms apmokėti.

Iki šiol jau yra atsiradę geradarių, kurie aukomis parėmė lietuvių dalyvavimą Bostono maratone, ir jau parduota gana daug marškinėlių. Būtų gražu, kad tie marškinėliai puoštų ne tik bėgikų, bet ir žiūrovų bei visų sporto mėgėjų krūtines. Gal tada Bostonas tikrai praskins lietuviams kelią i Atlantą?

Alg. Šilbajoris

Lietuvos šokėjai ant ledo atkakliai veržiasi i priekį

Bulgarijos sostinėje Sofijoje vykusiame Europos dailiojo čiuožimo čempionate Lietuvos olimpinės rinktinės kandidatai Margarita Drobiazko ir Povilas

Vanagas laimėjo šeštąją vietą. Penktą kartą Europos čempionate dalyvavę Lietuvos čiuožėjai pirmą kartą pateko i pirmąjį dešimtuką.

Sportas

Krepšinis: "Žalgiris" - pusfinalyje

Vilnius, sausio 31 d. Europos krepšinio taurės turnyro "A" grupės lyderis Kauno "Žalgiris", sausio 30 d. paskutiniąsias rungtynes savo grupėje išvykoje 89:93 (47:47) pralaimėjo Herclijos "Bnei - Herzeliya" (Izraelis) klubui. Tačiau nepaisant šio pralaimėjimo, "Žalgiris" iškopė i šio turnyro pusfinalį, nes sausio 30 d. Limoze CSP 75:76 pralaimėjo Ostendes "Sunair" (Belgija) krepšininkams.

"B" grupėje sausio 30 d. Salonikų PAOK (Graikija) 112:57 nugalėjo Vroclaveko "WTK Nobiles" (Lenkija).

Su kuo "Žalgiris" susitiks pusfinalyje, priklausys nuo vasario 7 d. rungtynių tarp Vitorijos "Taugres" (Ispanija) ir Belgrado "Partizan" (Jugoslavija). Jei "Taugres" pralaimėtų, tai "Žalgiris" savo grupėje užimtų pirmąją vietą. Priešingu atveju, "Žalgiris" liktų antras ir jam tektų rungtyniauti su "B" grupės nugalėtojais Saloniku PAOK (Graikija) krepšininkais.

"B" grupėje vasario 7 d. susitinka Liublianos "Smelt Olimpija" (Slovėnija) ir Zagrebo "BC Zrinjevac" (Kroatija).

Antrasis "Žalgirio" pralaimėjimas

Sausio 23 d. Kauno "Žalgiris" pralaimėjo Prancūzijos Limoze CSP komandai 68:82. Rungtynės vyko Prancūzijoje. Pasak Rimo Kurtinaičio, kelionė i Limozą buvo labai varginanti - ji truko 12 valandų. Europos taurės turnyro A grupės lyderis "Žalgiris" dabar yra iškovojęs 7 pergales ir patyręs 2 pralaimėjimus.

LR

Du Lietuvos žaidėjai ir treneris - tarp Europos geriausių.

Žurnalo "FIBA Basketball Monthly" apklausos duomenimis pirmuoju 1995 metų Europos krepšininku be jokių abejonių bus pripažintas buvęs Madrido "Real" žaidėjas Arvydas Sabonis. Sausio mėnesį buvo paskelbti žurnalistų apklausos duomenys, vasario mėnesį bus paskelbti trenerių apklausos duomenys. Šiuos duomenis apklausos rengėjai "Lietuvos rytui" leido paskelbti anksčiau, nei jie bus išspausdinti oficialiaime FIBA leidinyje. Arvydo Sabonio abiejų apklausų koeficientas 82.25. Antrą ir trečią vietas dalinsis jugoslavi Aleksandr Djordjevič ir Predrag Danilovič. Ketvirtuoju tarp geriausiųjų pripažintas lietuvių kilmės amerikietis Joe Arlauckas. Kol kas 8 vietą užima Artūras Karnišovas, tačiau aštuolių dėka jį gali aplenkti makedonietis Petar Naumoski ir amerikietis Orlando Wooldrige.

Geriausiųjų 1995 metų Europos trenerių dešimtuکه pirmąsias keturias vietas užima jugoslavi. Devintuoju tarp geriausiųjų trenerių išrinktas Vladas Garastas, šiuo metu treniruojantis Kauno "Atletą". Vlodo Garasto populiarumas, matyt, galėjo būti i didesnis, tačiau FIBA rekomendavo atsižvelgti daugiau i klubų varžybas, o ne i Europos čempionatą.

Pirmuosius oficialius FIBA laureatus buvo rengiamasi pagerbti per Europos klubų čempionato finalinio ketvertuko turnyrą Pariziuje šių metų balandžio 9 - 11 dienomis. Tačiau Arvydas Sabonis balandžio 9-ąją su Portlando "Trail Blazers" krepšininkais žais Phoenix, o po dviejų dienų rungtyniaus su "Dallas Mavericks", todėl iškilmės, matyt, bus atidėtos.

AGEP

- **Vasario 16-osios** kasmetinės meno parodos atidarymas įvyks vasario 16 d. Chicagos Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje. Parodoje su keramikos darbais dalyvauja dailininkai Aleksandras ir Eleonora Marčiulioniai.

- **Lietuvių filatelistų draugija** įsteigta 1946 m. spalio 24 d. Chicagoje. Jau pradėta ruoštis iškilmingam 50 metų sukakties minėjimui ir suaktyvinei parodai.

- **Broniui Railai**, Los Angeles, CA, gyvenančiam išeivijos lietuvių publicistui, paskirta Lietuvos Žurnalistų Sąjungos 1995 m. Vinco Kudirkos vardo premija. Apdovanojimu įvertintas B. Railos svarbus indėlis i Lietuvos žurnalistikos istoriją ir knyga "Rašalo ašaros".

- **Kostas Čiuželis**, Detroit, MI, radijo valandėlių ir įvairių organizacijų rėmėjas, gruodžio 20 d. atšventė savo 95-ąjį gimtadienį.

- **Toronto, Ont.**, Priskėlimo lietuvių parapijoje, Kalėdų išvakarėse pasirodė naujas dvikalbis biuletenis "Mūsų parapija", kurio tikslas telkti jaunosios kartos parapijiečius ir ugdyti jų atsakomybę už parapijos ateitį.

- **Sabina Martinaitytė**, trijų tarptautinių konkursų laureatė, Kauno valstybinio muzikinio teatro solistė ir Lietuvos Muzikos akademijos Kauno fakulteto solinio dainavimo katedros vyresnioji asistentė, atliks Jūratės partiją K. Banaičio operoje. Operos spektakliai vyks balandžio 20 ir 21 dienomis Cicerio, IL, Morton auditorijoje.

- **Alis Vidūnas**, Vilniaus burmistras, kviečiamas Los Angeles Lietuvių Bendruomenės, atvyksta i JAV ir bus pagrindiniu kalbėtoju Los Angeles, CA, Vasario 16-osios minėjime vasario 11 d., ir New Yorke - vasario 18 d. Be to, jis dar dalyvaus ir politinėje popietėje Detroit, MI, vasario 4 d.

- **Fotomenininko Algimanto Kezio** fotografijų knygų i leidinių paroda "Grižtančių paukščių preliudijos: Lietuva - bevardės impresijos" vyksta nuo sausio 20 d. iki vasario 11 d. Lietuvių Dailės muziejuje, Le-mont, IL.

- **Pianistas Andrius Kuprevičius** ir smuikininkas Erich Eichborn Clevelando State universitete vėl atliks visas Ludwig van Beethoven fortepijono ir smuiko sonatas. Koncertas įvyks vasario 18 d. Music and Communication Building (Drinko Hall, Euclid Ave. ir East 21st St. sankryžoje).

- **Dail. Irenos Raulinaitienės** meno kūrinių paroda sausio 14 d. vyko Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Parodą rengė Los Angeles ateitininkai sendraugiai.

- **Algimanto Mackaus** knygų leidimo fondas 1995 m. Chicagoje išleido Ichcho Mero pasakojimų knygą "Apverstas pasaulis". Prieš keliolika metų to paties autoriaus parašyta knyga "Striptizas" išeivijos lietuvių tarpe buvo sukėlus didelę kontroversiją.

XXIX-osios politinės studijos

Sausio 27-28 d. Los Angeles frontininkai suorganizavo politinių studijų savaitgalį bendra tema "Šiuolaikinės Lietuvos problemos ir galimi sprendimai". Šia tema paskaitą sekmadienį (I.28) po sumos Šv. Kazimiero parapijos salėje skaitė svečias iš Lietuvos, pirmasis atskūrusis Lietuvos krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius. Šiuo metu A. Butkevičius yra jo suorganizuoto strateginio vystymo centro direktorius Vilniuje. Kalbėtoją pristatė dr. Zigmas Brinkis.

Šeštadienį (I.27) bendra tema buvo susmulkinta i kelias temas - svarstybas, kuriose be kviestųjų oficialių kalbėtojų galėjo pasisakyti ir publika. Svarstybos prasidėjo 9:30 val. ryto didžiojoje parapijos salėje tokia tvarka:

"Pamąstymai apie klišių dvasinei pusiausvyrai Lietuvoje atgauti" - šia tema kalbėjo rašytoja Alė Rūta, poetas Bernardas Brazdžionis, svečias iš Lietuvos Audrius Butkevičius ir mokytoja iš Lietuvos Alė Čelkienė, šiuo metu Northridge universitete siekianti magistro laipsnio. Moderavo Violeta Gedgaudienė.

"Užsienio lietuvių "mes ir jūs" dilemos sprendimas" - pasisakė LB LA apylinkės pirm. Liuda Avižonienė, naujųjų ateivių sambūrio "Naujoji banga" pirm. Amadas Ragauskas ir jaunimo atstovas. Moderavo Juozas Pupius.

"Galimas išeivijos inasas sprendžiant Karaliaučiaus problemą" - kalbėjo Baltų laisvės lygos vykd. vicepirm. Angelė Nelsienė, svečias iš Lietuvos A. Butkevičius, svečias iš San Francisco, respublikonų veikėjas Vytautas Šliūpas ir LB Vakarų apygardos vicepirm. Zigmas Viskanta. Moderavo adv. Žibutė Brinkienė.

Po pietų (1:45 val.) svarstybos "Baltijos valstybių federacija - tikrovė ar fantazija?" vyko anglų kalba. Kalbėtojai - JAV atsargos majoras ir Strateginio vystymo centro Vilniuje narys dr. Algirdas Kanauka, JAV-Baltijos fondo prez. Linas Kojelis iš Washingtono, buv. Latvijos gynybos ministras Valdis Pavlovskis ir Estijos garbės konsulas Jaak Treiman. Moderavo Algis Raulinaitis.

Dvidešimt devintąsias politines studijas organizavo LF bičiulių Los Angeles sambūrio valdyba, kurios pirmininkas yra Vytautas Vidugiris.

Juozas Kojelis

*Škaitytojai rašo
"Darbininkui"*

Pasakojimas apie šampuką

Kai iš Bostono Logano aerouosto lėktuvus mane pakėlė skrydžiui į Lietuvą, - atrodė, kad skrendu namo. Į Kauną, į Žaliakalnio namą pas seserį. Ten vėl galėsiu iš balkono pažvelgti į "Dainos" kino reklamą ir į milžinišką Prisikėlimo bažnyčios bokštą, iškilusį virš pažįstamo miesto.

Skridau drąsiai nusiteikęs, su nauju Lietuvos piliečio lietuvišku pasu. Lėktuvus nutupdė mane Amsterdame, o nuo ten lietuviška Avialinija pasiekiau Vilnių.

Užkalbintas lietuviškai, muitininkas draugiškai šyptelėjo ir mandagiai paprašė paso.

- Štai, prašau. Į Lietuvą atvyko Lietuvos pilietis, - su neslepianiu patosu paaiškinau, tartum jis nepažintų žalios paso knygtės.

Žvilgtelėjęs į mane ir į pase įlipdytą nuotrauką, pradėjo vartyti tuščius "Paso galiojimo užsienyje" ir "vizu" puslapius.

- Sveikinu atvykusį Lietuvon, bet tamstos pase trūksta Lietuvos respublikos vidaus reikalų ministerijos šampuko su nurodymu iki kurios datos tamsta gali išvažiuoti į užsienius, arba grįžti atgal Lietuvon.

- Nežinojau, - prisipažįstu atvirai. - Kai man išdavė šį pasą, niekas nepaminėjo apie šampuką. O kur aš turėjau gauti šį šampuką?

- Mūsų ambasadoje Washingtone. Be jokių kliūčių.

- Tai kad man net tūkstantis kilometrų iki Washingtono, - mėginu aiškintis mandagiam muitininkui.

- Maža bėda, - jis mane ramina. - Dabar mes jus įleisime, o kai nutarsite vėl išvažiuoti, ar grįžti, į užsienius, užsukite į Imigracijos įstaigą Verkių gatvėje. Ten gausite šampuką ir mes jus išleisdami palinkėsime gražios kelionės!

Mano trumpa viešnagė Lietuvoje artėjo prie galo. Pradėjau galvoti apie šampuką, kurio neturėjau pase, ir apie nenumatytas kliūtis išskrendant. Mano sūnėnas Antanas, senas vilnietis, ramino mane: - Dėde, žinau tą įstaigą Verkių gatvėje. Užsukim ir per penkias minutes sutvarkysim reikalą.

Su senu Moskvičium, dardėdami tarp Volvų ir Mercedesu, atsiradome Verkių gatvės Imigracijos įstaigoje. Antradienį, savaitės darbo dieną, penkiolika minučių po dešimtos. Prie visų koridoriaus durų baltavo prikabinotos lentelės su tarnautojų pavardėmis ir darbo valandomis. Suradome įstaigos viršininko duris, ant kurių šalia pavardės buvo įrašytas darbo laikas: nuo 10-tos iki 12-tos. Pabarškėję į duris, mėginome įeiti. Durys buvo užrakintos.

- Turbūt viršininkas geria kavą, - pajuokavo sūnėnas Antanas. - Eime pas pavaduotoją.

Lentelė ant pavaduotojo durų skelbė tą patį darbo laiką, bet ir tos durys buvo užrakintos.

- Matyti, viršininkai posėdžiauja, - ramino mane Antanas. - Užsukime pas sekretores.

Sekretoriato prie pirmo stalo sėdinčiai mergaitei paaiškinau, kad ieškau autoriteto, kuris su šampuku pase legalizuotų mano atvykimą ir išvykimą į užsienius.

- Taip, jūs galite gauti tokį šampuką, bet ne čia. Mes esame Imigracijos departamento padalinys. Imigracijos departamentas yra Saltoniškių gatvėje.

Vienuoliktą valandą pravėrė Imigracijos departamento duris, iš karto pradėjome ieškoti viršininko, galvodami, kad šampuką su jo parašu mano pase išspręs tą painią problemą.

Nei sekretoriato, nei uniformuoti policininkai saugumo aptvaroje nežinojo kur viršininkė (ne viršininkas), palikusi savo kabinetą, gali būti šiuose dideliuose įstaigos rūmuose. Stovime pasirėmę prie interesantų bufeto ir laukiame viršininkės nežinodami net kaip ji atrodo.

Po penkiolikos minučių, pravėrusį vienas duris, pasirodo puošni moteris su pluoštu popierių rankose. Skubu prie jos.

- Dovanokite, gal tamsta būsite departamento viršininkė? - Taip, - ji kiek nustebusi šyptelėjo.

- Man buvo paaiškinta, kad lietuviškame pase šioje įstaigoje galėsiu gauti šampuką, be kurio muitininkai neišleis manęs iš Lietuvos.

- Žinoma, - ji vėl labai draugiškai nusišypsojo, paėmė mano pasą ir pavarčius puslapius nusprendė:

- Ateisite ketvirtadienį po pietų ir reikalas bus sutvarkytas.

- Bet, gerbiamoji viršininke, mano lėktuvą išskrenda ketvirtadienį, septintą valandą iš ryto. Nenorėčiau dėl šampuko atidėti apmokėtos kelionės datą...

- Gera, - nusileido supratinga viršininkė. - Atvykite rytoj, trečiadienį, trečią valandą po pietų.

- Ačiū tamstai. Gal tik pasakysite, kur galėsiu jus surasti?

- Mano kabinetas čia pat. Už saugumo aptvaros, kambario numeris 103.

- Jei pakeliui, norėčiau susipažinti su durimis, kad rytoj neklaidžiočiau, - baigiau pasikalbėjimą su šiek tiek nustebusia viršininke.

Trečiadienį, trečią valandą po pietų, sūnėnas Antanas atbildino mane į departamento rūmus. Drąsiai nužingsniauęs prie 103 kabineto, mandagiai pabarbenau į duris. Iš vidaus niekas neatsiliepė. Veltui mėginu praverti užrakintas duris...

Sekretoriato mergaitės nežinojo kur viršininkė, bet žadėjo telefonais surasti. Keli saugumo aptvaros uniformuotieji irgi mėgins surasti vyriausiąją.

Stoviu pasirėmęs prie interesantų bufeto ir stebiu judėjimą. Už poros žingsnių nuo manęs, tarnautoja sklandžia rusų kalba gvildena kažkokią problemą su interesantu. Stovi šis jaunas vyrukas su juodu maišeliu ant grindų, suspaustu tarp abiejų kojų, ir dėsto popierius prieš pareigūnę. Panašus į šimtus vilniečių - galvoju - su

tamsiais medžiaginėiais krepšeliais skubančių į darbą, parduotuves ar autobusus.

Praslinko penkiolika minučių. Ieškoma viršininkė su mano pasu ir šampuku dar nepasirodė. Žvelgiu į vyruką prie išdėstytų ant bufeto popierių ir galvoju: atrodo, kad ir jo reikalai nesimezga. Jis pakelia nuo grindų tamsų maišelį ir padėjęs ant bufeto mėgina kažką aiškinti. Turbūt, nori susidėti savo popierius po nepavykusių derybų - galvoju.

Bet ne! Tarnautoja, susirinkusi visus popierius, uždėjo juos ant to maišelio ir bambtelėjusi klientui "Chorošo" (viskas tvarkoje) - atėik rytoj, pasuko į liftą. Vyrukas kelis kartus pakartojo "spasibo" (ačiū) nužingsniavo į duris. Tuo tarpu iš nusileidusio lifto pasirodė pareigūnų surasta viršininkė su mano pasu rankoje.

- Jūsų paso galiojimas pratęstas iki 2000-tųjų metų. Lauksime jūsų ne tik atsilankant bet ir atsikraustant!

Padėkojęs ir atsisveikinęs su viršininke, sėsdamas į Moskvičių sakau sūnėnui:

- Antai, kažkas tvirtino, kad jūsų įstaigose "nepatepsi - nevažiuosi". Netiesia! Šampuką gavau be jokių patepimų. Tik būk kantrus ir penkių minučių reikalą lengvai sutvarkysi per porą dienų. Nors, prisipažįstu, jau buvau pasiruošęs skristi atgal su savo amerikietišku pasu...

K. Daugėla

Padėkime vysk. A. Vaičiui Aukos siųsti:
išaukėti jaunuolius kunigystei - aukokime Telšių kunigų seminarijos ir klierikų išaikymui.

Lithuanian Priests' League of America - Seminarian Fund
Rev. Adam Pupšys
P. O. Box 2163
Westerly, R.I. 02891

Čekius rašyti:

Lith. R.C. P. League -
Seminarian Fund.

Aukos nurašomos nuo
federalinių mokesčių

PAPIGINTOS KAINOS KELIONĖMS Į VILNIŲ

Siūlome papigintas žiemos sezono kainas, skrendant į Vilnių ir Rygą!

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

**382 Broad Ave
Leon, NJ 07605**

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Visi VILTIES agentūros siuntėjai po Naujųjų Metų gaus išsamius tvarkaraščius apie sekančio pusmečio siuntinių surinkimo datas ir vietas.

Visų VILTIES darbuotojų vardu dėkojame visiems, siuntusiems paketus į Lietuvą per mūsų agentūrą. Asmeniškai ar per VILTIES DOVANOS programą jūs suteikėte džiaugsmo savo artimiesiems, draugams ar net visai nepažįstamiems žmonėms, gyvenantiems žemiau skurdo ribos.

Visų VILTIES agentūros darbuotojų vardu sveikiname visus su Naujaisiais Metais.

Linkime daug džiaugsmo ir laimės.

Dėl pinigų pervadimo, dėl Air Cargo siuntinių ir kitokios informacijos prašome teirautis telefonu:
(617) 269 - 4455

Tikras ženklas

- Mūsų kaimynas vėl pasodintas į kalėjimą.

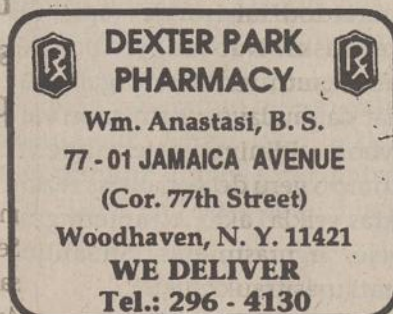
- O iš kur žinai?

- Kai paklausiau jo žmonos, kada pareis vyras, ji pažiūrėjo į kalendorių.

Kova su girtavimu

- Kaip jūsų kaime kovojama su alkoholiu?

- Paskutiniaisiais mėnesiais ši kova labai palengvėjo. Žmonės daugiau uždirba. Kai tik atveža alkoholi į parduotuvę, žmonės tuoj jį išperka ir girtuokliams nieko nepalieka.

Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

**Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ**
**Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.**

FEBRUARY PICK-UP SCHEDULE

02/01 THURS	WATERBURY, CT	11:00
02/03 SAT	BROOKLYN, NY	12:00
02/05 MON	NEW BRITAIN, CT	11:00
02/05 MON	NEW HAVEN CT	2:00 PM
02/05 MON	WATERBURY, CT	4:00 PM
02/08 THURS	PHILADELPHIA, PA	11-12noon
02/08 THURS	BALTIMORE, MD	4:00 PM
02/09 FRI	KEARNY, NJ	11:00
02/09 FRI	PATERSON, NJ	1:00 PM
02/13 TUES	PUTNAM, CT	11:00
02/15 THURS	NEWARK, NJ	11:00
02/17 SAT	BROOKLYN, NY	12:00
02/19 MON	NEW BRITAIN, CT	11:00
02/19 MON	NEW HAVEN, CT	2:00 PM
02/19 MON	WATERBURY, CT	4:00 PM
02/22 TURS	PHILADELPHIA, PA	11:00
02/23 FRI	KEARNY, NJ	11:00
02/23 FRI	PATERSON, NJ	1:00 PM
02/29 FRI	NEWARK, NJ	11:00

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$570 r.t.
One way to Vilnius \$360

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

**MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE**

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Dr. Ireną Giedrikiene pašaukė amžinybėn

Viešpatie,
Kol leidai - aš gyvenau,
Vingiuotą žemės kelią žengiau.
Pasišaukai - atėjau,
Namuos amžinuosius esu jau.

Requiem aeternam ženkle vyko pamaldos Matulaičio slaugos namų koplyčioje, Putname, š. m. sausio 5 d. rytą už a. a. dr. Ireną Giedrikiene - Tallat-Kelpšaitę, kuri atsiskyrė su šiuo pasauliu sausio 3 d. Matulaičio namuose. Šv. Mišias laikė trys kunigai: kun. R. Krasauskas (slaugos namų kapelionas), kun. dr. V. Cukuras (vienuolyno kapelionas) ir prel. V. Balčiūnas. Kun. Krasauskas pasakė pamokslą, glaustai atpasakodamas velionės nueitą gyvenimo kelią. Po pamaldų velionė karstė palydėta ir palaidota Marijos Nekalto prasidėjimo seselių vienuolyno "Dangaus vartų" kapinėse. Prie kapo dr. J. Kriaučiūnas trumpa kalba atsisveikino su amžinybės iškeliausia dr. Irena. Jis kalbėjo New Yorko lietuvių gydytojų draugijos ir Išeivių lietuvių gydytojų sąjungos vardu, primindamas, kad dr. Ireną visuomet vadovavosi principu: "Žmonijai dirbt, tėvynę kelt - mūsų darbo pamatai". Tėvynės priminimas, pagerbiant velionę, paskatino laidotuvių dalyvius sugiedoti Lietuvos himną. Tuo užbaigtos laidotuvės.

Irena gimė toli nuo tėvynės Lietuvos - Rusijoje, Tvėrės mieste (tuo laiku ten gyveno keli šimtai karo išblaškytų lietuvių). 1916 m. šeimai grįžus į Lietuvą, Irena buvo leidžiama į mokslius. Baigė Kazimieriečių gimnaziją Kaune, po to studijavo mediciną Vytauto Didžiojo univer-

sitete, kuri baigė 1940 m. Gydytojos diplomą gavo 1942 m. Baigusi studijas buvo internė ir po to gydytoja asistentė Kauno vaikų ligoninėje. 1940 m. sukūrė šeimą. Vyru susirgus vidurių šiltine (atnešta sovietų į Vilnių) 1941 m. pavasarį ji laikinai pasitraukė iš darbo ir slaugė savo vyrą Vilniaus ligoninėje, dirbdama gailėstinga seserim. Gavusi diplomą, dirbo Kauno vaikų ligoninėje, taip pat turėjo ir savo privatų kabinetą - gydė vaikus. 1944 m. ji su vyru pasitraukė į Vokietiją. Buvo įdarbinta Dresdeno vaikų ligoninėje. Žiauraus Dresdeno sunaikinimo (bombarduojant) metu dr. Irena labai nukentėjo ir ilgą laiką neteko sveikatos. Rado prieglaudą Augsburgio DP stovykloje - ten ir apsigyveno. Stovykloje ji gydytoja nedirbo, nes neleidavo sveikata.

1949 m. ji su vyru, giminių iškviesti, atvyko į JAV, apsigyveno South Orange, New Jersey valstijoje. Įsidarbino vienoje Elizabetho ligoninėje, vaikų skyriuje, bet netrukus persikėlė į kitą, New Yorko, ligoninę atlikti interno praktikos. Baigusi

šią praktiką, Ohio valstijoje išlaikė gydytojos egzaminus, nedelsdama tą pakartojo ir New Yorko valstijoje. Vėliau gavo gydytojos teises New Jersey valstijoje, išsirengė privatų kabinetą gydyti vaikus So. Orange. Dirbo labai sėkmingai. Visoje valstijoje, taip pat ir New Yorke, ji garsėjo savo reikalavimu kruopščiai tikrinti visus naujagimius dėl retos, bet pasitaikančios Phenylketonurijos ligos, sukeliančios kūdikių smegenų sutrikimus ir nešančios net mirtį, bet laiku diagnozavus pagydomos atitinkama dieta.

Dr. Irenos sveikatai sutrikus 1980 m. teko atsisakyti gydytojos praktikos. Išvyko gyventi į Floridą. Sveikatai vis blogėjant, esant nuolatinės globos ir slaugos poreikiui, ji buvo priimta į Matulaičio slaugos namus (nursing home) 1989 m. Sveikata ir toliau palaipsniui nyko, kartais net visiškai prarandant samonę. Pagaliau ji buvo pašaukta amžinybės.

Nuoširdžiai besirūpindama sergančiaisiais, dr. Irena turėjo mažą laiko visuomeniniams ir organizaciniais darbams, bet vis tiek buvo kelių Amerikos gydytojų organizacijų narė, taip pat New Yorko lietuvių gydytojų draugijos bei Lietuvių gydytojų sąjungos veikli narė, ypač draugijai ruošiant sąjungos suvažiavimus New Yorke. Ji rėmė ir Balfo veiklą, juolab, kad gydytojų draugijos valdybos narys (dr. V. Tercijonas) buvo Balfo centro išdininku, bent keletą metų. Kiek galėdama rėmė ir kitą lietuvišką veiklą.

Užuojauta mirusiosios vyru, inžinieriui Stasiui Giedrikui, jų giminėms Amerikoje ir Lietuvoje. Išsėkis ramybėje, dr. Irena.

Juozas Kriaučiūnas

Aktorės Aleksandros Gustaitienės netektis

Sausio 27 d. S. Bostone mirė aktorė Aleksandra Gustaitienė, sulaukusi 90 metų, palikusi sūnų Algį ir vaikaičius. Jos vyras rašytojas Antanas Gustaitis mirė 1990 m. gegužės 19 d.

Apie akt. Aleksandros Gustaitienės mirtį sausio 28 d. pranešė radijo laida "Laisvės Varpas". Čia apie mirusiąją kalbėjo buvęs "Laisvės Varpo" vedėjas Petras Viščinis, kuriam teko su Gustaičių šeima artimai draugauti ir bendradarbiauti nuo 1945 m. pavasario, kada jie susitiko Ravensburge, Prancūzijos užimtoje pietų Vokietijos dalyje, netoli Šveicarijos. Nuo to laiko juos glaudžiai siejo ne tik artimi asmeniški santykiai, bet ypač kultūrinė veikla palaikant lietuvių išseivijos lietuvių tarpe.

Skambant Jono Novakausko sukurtam gedulingam Varpų maršui, jo fone Petras Viščinis apibūdino Aleksandrą Zdanevičiūtę-Gustaitienę kaip Nepriklausomoje Lietuvoje išaugusią, subrendusią ir iškilusią aktorę, kuri neatsisakė savo pašaukimo net grubiam kelyje už Lietuvos ribų, Vokietijos griuvėsiuose susitelkus Ravensburgo lietuviams, ji suorganizavo teatro mėgėjų būrelį, su kuriuo pastatė visą eilę veikalų, aplankydama su tais vaidinimais daugelį lietuvių kolonijų visoje Vokietijoje. Kaip tik tuo teatrinės veiklos laikotarpiu subrendo akt. Leonas Barauskas. 1949 m. atvykusi į Bostoną,

akt. Aleksandra Gustaitienė nesėdėjo be darbo, bet tuojau subūrė vietos lietuvių grupę, pavadinusi ją Bostono lietuvių dramos sambūriu. Ilgai jie drauge dirbo ir paruošė nemažą gerų vaidinimų. Iš jų bene svarbiausias ir ryškiausias - vaidinimas "Kudirka", kurį režisuoti buvo pakviestas rež. Ipolitas Tvirbutas. Pastatyme Kudirkos vaidmuo buvo patikėtas akt. Henriku Kačinskui, o Bevardžio - Petru Viščiūniui, kurį vėliau pavadavo akt. Antanas Škėma. Su tuo vaidinimu pasiekta net tolimoji Chicago. Šiuo akt. Aleksandros teatrinės veiklos laikotarpiu subrandinta nemažai ir kitų jaunų vaidintojų talentų. Tarp kitų minimo sambūrio aktoriams buvo ir ilgametis "Laisvės Varpo" vedėjas Petras Viščinis ir dabartinis jo vedėjas Aidas Kupčinskas.

Akt. Aleksandra Gustaitienė dažnai talkindavo ir kitų organizuojamiems renginiams, padėdama parengti menines programas ir pati jose dalyvaudama kaip deklamuoju.

Atskirai pažymėtina jos nuoširdi talka "Laisvės Varpui". Ji ne tik pati dalyvaudavo rengiant radijo programas, bet ypač rūpestingai su savo vyru, šviesios atminties rašytoju Antanu Gustaičiu, globodavo iš toliau paskviestus ir atvykusius tos programos kultūrinių renginių atlikėjus.

Taip išsitraukusi į teatrinį gyvenimą, akt. Aleksandra Gustaitienė visuomet siekė kuo aukštesnio meninio vaidinimų lygio. Tuo tikslu jie nevengė ir savo ruošiamus vaidinimus įtraukti profesionalių aktorių - tokių, kaip Henrikas Kačinskis, Ipolitas Tvirbutas, Antanas Škėma ir kiti. Taip jos vaidinimai atlikdavo kelis uždavinius: vienį lietuvių kultūrinius renginius, sudarė sąlygas pramokti vaidybinio meno tuos, kurie ji mėgo ir turėjo tam talentą, ir todėl, kad net sunkiausiomis sąlygomis galima pasiekti aukštesnių meno pakopų.

Svarbu dar tai, kad šalia teatrinio darbo akt. Aleksandra Gustaitienė neužmiršo, jog patriotizmas prasideda namuose. Savo sūnui Algiiui ji įkvėpė meilę lietuviškam žodžiui ir visam tam, kas lietuviška. Nuo jaunystės jis reiškėsi skautų renginių programose, dalyvaudavo motinos rengimuose vaidinimuose kaip aktorius, tapo geru deklamuoju.

Tokia veikla akt. Aleksandra Gustaitienė prasmingai pateisino savo pasitraukimą iš Lietuvos. Su jos mirtimi nustojo dar vienos gyvojo lietuviško organizmo ląstelės. O jos taip reikalingos, kad lietuviybė būtų stiprėję įvairiuose pasaulio kraštuose. Juk lietuvių tautą sudaro ne tik savo žemėje likę, bet po visą pasaulį likimo išmėtyti lietuviai!

Šiais metais Lietuvoje gaus darbo 1000 užsieniečių

Šiais metais laikinam darbui Lietuva išleis vieną tūkstantį užsieniečių. Tokią užsieniečių įdarbinimo kvotą sausio 10 d. patvirtino vyriausybė.

Daugiausia jų atvyks iš Ukrainos, Rusijos, Baltarusijos ir JAV. Buvo išduotos 157 licenzijos ir 321 leidimai užsieniečiams dirbti.

LAWRENCE MA

Kun. Albinas Janiūnas, Šv. Pranciškaus lietuvių par. klebonas, 1995 m. liepos 20 d. išėjo į pensiją. Jo vieton kard. Bernard Law paskyrė klebonu kun. Richard Brady. Kun. A. Janiūnas dabar gyvena šeimos namuose Cambridge, MA, draugė su savo jauniausiu broliu Vytautu. Jis aukoja mišias ir padeda Nekalto Prasidėjimo parapifoje kun. S. Saulėnui. Lawrence, MA, jis aukoja mišias lietuviškai pirmą mėnesio sekmadienį.

Lietuvos Nepriklausomybės 78 metų sukakties minėjimas įvyks š. m. vasario 18 d. 11 val. ryte Šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčioje (Bradford St., Lawrence) kun. A. Janiūnas aukos mišias. Giedos Šv. Vardo vyrų choras. Po mišių bus užkandžiai ir minėjimas apatinėje salėje. Šv. Kazimiero par. choras iš Nashua, NH, išpildys muzikalinę programą. Ši minėjimą rengia ALTas, kurio pirmininku yra Jonas Stundza, Sr. Visi apylinkės lietuviai kviečiami minėjime dalyvauti.

Aukos BALF'ui

BALFo New Yorko skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, atsiliepiusiems į 1995 metų lešų telkimo vą. Ligi š. m. sausio 20 dienos aukoj:

300 dol.: E. & H. Andruskos; 200 dol.: A. & V. Katinai; 125 dol.: E. Pakulis.

100 dol.: D. & V. Anonai, R. & A. Česnavičiai, J. Budzeika, Dr. J. B. Dičpinigaitis, E. & V. Dudėnai, J. Gylis, I. & P. Gvildžiai, M. Jankauskienė, V. & A. Jankauskai, M. Jutulis, V. & S. Karmazinai, M. & J. Klivėkos, L. & V. Milukai, Kun. J. Pakalniškis, R. & A. Vedeckai.

75 dol.: Dr. A. Dunajewski - Noakaitė.

55 dol.: Dr. S. Dimienė.

50 dol.: R. & T. Alinskai, R. & A. Balsiai, J. Belickas, S. V. Birutis, Dr. L. & J. Giedraičiai, Dr. A. Janačiene, J. Kiznis, A. Liepinaitis, A. Lingis, M. & P. Paliai, G. Penikas, kun. A. Rubšys, G. & J. Stankūnai, S. & V. Vaikučiai, Dr. K. & Dr. J. Šimaičiai, Tėvai Pranciškonai, M. & V. Vygantai.

44 dol.: A. & Z. Dičpinigaitis.

40 dol.: E. Daidynienė, A. & A. Mažeikai, A. Rysavy.

35 dol.: Ž. Juriene.

Lietuviai tautininkai Seimo rinkimuose dalyvaus kaip savarankiška politinė partija

Lietuvių tautininkų sąjunga š. m. metų rudenį vyksiančiuose Seimo rinkimuose dalyvaus kaip savarankiška politinė partija. Apie tai pareiškė sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona. Tačiau, sakė jis, mes neatmetame galimybės jungtis į koalicijas su kitomis dešiniosiomis partijomis.

Jo nuomone, galinga bloka kairiesiems sudarys Lietuvos konservatoriai ir Krikščionių demokratų partija. Kitos mažesnės politinės partijos, politiniame spektre esančios tarp vidurio ir dešinės, galėtų kelti savuosius kandidatų sąrašus. Tokių sąrašų, Rimanto Smetonos nuomone, galėtų būti ne daugiau kaip trys.

Tačiau jis pabrėžė, jog Lietuvos politinės partijos yra įsitikinusios savo sėkme rinkimuose, todėl koalicijų sudarymo galimybė mažėja. Nepaisydami to, sakė prelegentas, lietuviai tautininkai sieks susitarimo. EL

Viktorija Kurpytė ir Dennis De Marchi

Šaunios vestuvės

Viktorija Kurpytė ir Dennis De Marchi susituokė lapkričio 11, 1995, Lietuvos kankinių bažnyčioje, Mississauga, Ontario, Kanadoje. Viktorija, buvusių newjorkiečių Gedimino ir Laimos (Bulvičiūtės) Kurpių duktė, baigė Toronto universitete anglų literatūros studijas. Dennis, odontologijos technikas, baigė studijas George Brown College Toronte. Jaunieji gyvena Mississaugoje kur ir dirba nuosavoje Prism odontologinėje laboratorijoje. Viktorijos teta ir Laimos sesuo yra ilgametė "Darbininko" laikraščio darbuotoja Dalia Bulvičiūtė.

PADĖKA

Naujųjų Metų rengimo komitetas, suruošęs sėkmingą Naujųjų Metų sutikimo balių Kultūros Židinyje Brooklyne 1995 m.

gruodžio 31 d., nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie jo pasisekimo. Baliaus paruošimui, negailėdami laisvalaikio ir jėgų lietuvių palaikymo vardan ir Kultūros Židinio išlaikymui, geranoriškai talkino gražus būrys žmonių. Ypatinga padėka priklauso: Onutei Balyta, Daivai Bertulienai, Jurgitai Čepaitei, Algiiui Daukantui, Mildai ir Rūtai Elišonaitėms, Anei Jasevičienei, Anželei Petraitienei, Josephinai Senken, Giedriui Šinkūniui ir vyriausiai šeiminiinkei Joanai Vilkaitienei.

30 dol.: E. & L. Dovydenai, I. & V. Kilai, E. & J. Pažemėnai, L. Simanavičienė.

25 dol.: A. Bagdžiūnas, J. Botyrius, M. Ercius, J. Janiūnas, W. Klossis, V. Maželis, J. & K. Norvilai, A. & P. Petraičiai, J. & A. Pumpučiai, G. Rajeckas, S. Remėža, A. Ruzgas, M. Šalinskienė, J. & A. Simučiai, I. & A. Vakseliai.

20 dol.: B. Ashebergas, O. Barauskienė, E. Barčiauskienė, G. & S. Bobelai, O. Danisevičiūtė, P. Dubauskienė, G. & V. Gedminai, F. Ignaitienė, S. & A. G. Janušai, R. Jonušis, K. J. Jonynas, R. Kondrotienė, G. Leonienė, B.

Dailiai ir sumaniai išpuosioje Židinio didžiojoje salėje savo žavą muziką iki paryčių linksminojant ir Arvydas Vilčinskai. Komitetas labai dėkingas ir visiems dalyviams, kurie pripildė salę ir smagiai pasilinksmino.

Naujuosius Metus rengė keturios organizacijos: Atletų Klubas, Kultūros Židinis, LB Queens apylinkė ir LB "Versmės" apylinkė. Šių organizacijų atstovai ir sudarė Jungtinį Rengimo Komitetą. Žemiau išvardinami to Komiteto nariai, kurie išreiškia savo gilią padėką visiems, prisidėjusiems prie Naujųjų Metų baliaus pasisekimo:

R. A. Česnavičiai, A. Daukantienė, R. Gauba, Pr. Gvildys, V. A. Jankauskai, P. Laučiškis, J. Milukas ir I. Puidokienė, sukurusi salės papuošimo projektą.

& A. Lukoševičiai, J. Matulaitienė, E. Michura, E. Minkūnienė, E. & A. Ošlapai, S. Skobeikienė, Dr. J. Trojėnas, O. Vilpišauskienė.

15 dol.: J. Juodis, M. & V. Žukauskai.

10 dol.: I. Banaitienė, M. Braukas, A. Dėdinas, A. Elskus, K. Gaudienė, L. Jankauskaitė, V. Klevas, V. Ruokis, K. Šventoraitienė, E. & K. Vainiai, A. Žukienė.

5 dol.: J. Hasselberg.

Actiū "Darbininkui" ir "Laisvės Žiburiui" už talką.

Skyriaus valdyba

Vytautas Norkus ne tik gyvas, bet ir sveikas

Lietuvos krepšinio veteranas Vytautas Norkus, kuris žaidė Lietuvos krepšinio rinktinėje, laimėjusioje Europos pirmenybės 1939 metais Kaune, "Draugo" dienraščio sausio 12 d. numeryje Vytauto Grybausko rašinyje buvo prieš laiką "palaidotas". Tame pačiame "Draugo" sausio 19 d. laidoje įdėtame "pataisyme" pareikšta, kad Grybauską suklaidinusi "Darbininko" savaitraštys įdėta užuojauta Vytauto Norkaus šeimai. Todėl Grybauskas pagalvojo, kad mirė krepšinio veteranas, o iš tikrųjų tai buvo nieko bendra su krepšiniu neturintis tautietis, tiesiog bendrapavardis. Tas paaiškėjo, kuomet Grybauskui paskambino telefonu pats krepšinio veteranas ir pasakė, kad jis skambina ne iš anapus, bet iš savo namų Hartforde, taip pat pridėdamas, jog jaučiasi visai gerai ir net nesirengia mirti.

Įdomu, kad "Draugo" sporto skyriaus redaktorė, atitaisydama tokią retai pasitaikančią stambią klaidą, dar kartą suklydo. Ji pamirėjo, kad Norkus Lietuvai padėjo laimėti Europos čempionatą prieš 67 metus. Iš tiesų Norkus tame čempionate žaidė prieš nepilnus 57 metus.

Edvardas Šulaitis

Redakcijos prierašas. O vasario 2 d. "Darbininko" redakcija sveikino krepšinio virtuosus, dvynius brolius Norkus su 75 m. sukaktimi!

Lietuva panaikina vizų režimą Kanados piliečiams

Lietuva vienašališkai panaikino vizų režimą Kanados piliečiams, atvykstantiems į šalį ir būnantiems joje iki 90 dienų per metus arba vykstantiems per ją tranzitu.

Nutarimas priimtas sausio 10

d. ministrų kabineto posėdyje. Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys mano, jog prieš metus panaikinus vizų režimą JAV ir Australijos piliečiams, tikslinga ji panaikinti ir Kanados piliečių turintiems asmenims. Manoma, toks Lietuvos vyriausybės žingsnis bus teigiamai įvertintas tarptautinėje arenoje.

A. + A.

Dr. IRENAI

TALLAT-KELPŠAITEI-GIEDRIKIENEI

iškeliausi amžinybėn, jos vyrą inž. Stasį Giedrikį ir visus gimines ir artimuosius gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

DARBININKAS

NEW YORK

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517.1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vasario 16-tos dienos minėjimas New Yorke rengiamas sekmadienį, vasario 18 d. dviejose vietovėse: pamaldos vyks 11:45 val. Atsimainymo par. bažnyčioje Maspeth, NY; akademinė programa vyks Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Smulkesnių informacijų žiūr. skelbime šiame puslapyje.

Tradicinė skautų Kaziuko mugė šiemet rengiama sekmadienį, kovo 3 d., Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Mugė prasidės 12 val. - bus aukojamos mišios skautų intencija. Su savo gausia rankdarbių kolekcija dalyvaus Mindaugas ir Irena Jančauskai. Visi, norintieji mugėje dalyvauti su rankdarbiais ar tautinių motyvų prekėmis, prašomi kreiptis į Vidą Jančauskienę, tel. (718) 647-2434, Rasą Miklienę, tel. (516) 842-0196; arba Ireną Vilgaliene, tel. (516) 482-6684.

JAV LB Great Neck apylinkė rengia Vasario 16-tosios minėjimą šį sekmadienį, vasario 11 d., 1 val. p.p. St. Aloysius par. Clubhouse, 2 Breuer Ave., Great Neck, NY. Great Neck ir Long Island lietuviai kviečiami šiame minėjime dalyvauti.

Dalia Sakaitė, pianistė, ir Rachel Varga, smuikininkė, koncertuoja trečiadienį, vasario 28-tą d., 8 v. v. Pen and Brush Club, 16 East 10th St., (tarp 5-tos Ave. ir University Pl.), Manhattan, NY.

Steponas Aromiskis, turėjęs savo laidojimo įstaigą Brooklyn, NY, mirė 1995 m. lapkričio 2d. savo namuose East Quogue, NY. Nuliūdime liko žmona Olga, sūnus Stephen T. Aromiskis, aštuoni anūkai ir vienuolika proanūkių. Savo laidojimo įstaigai jis vadovavo 35 metus.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 78 metų sukakties MINĖJIMAS

[vyks sekmadienį, vasario 18 d.:

11:45 val. -- MIŠIOS - Atsimainymo par. bažnyčioje Maspeth. Gledos Apreiškimo ir Atsimainymo parapijų chorai. Vad. Asta ir Virg. Barkauskai. Pamokslą sako Prel. Pr. Bulovas. Tolimesnė programa vyks Kultūros Židinyje 361 Highland Blvd. Brooklyn, NY

1:00 val. popiet -- Pletūs mažojoje Kultūros Židinio salėje. Veiks Kultūros Židinio kavinė.

3:30 val. popiet -- Akademinė programa: Atidaromasis žodis - *Laima Šileikytė-Hood*, NY LB apygardos valdybos pirm. Invokacija - Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM., Pranciškonų vienuolyno viršininkas Brooklynne. Pagrindinis kalbėtojas - *Alis Vidūnas*, Vilniaus miesto meras. Meninė dalis: solistė *Marytė Bizinkauskaitė* iš Bostono; akomponuoja *Dalia Sakaitė*. *Tryptinis* - atlieka tautinius šokus. Programą ves - *Aleksandras Maldutis*

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia:

**JAV LB New Yorko apygardos valdyba
Amerikos Lietuvių Tarybos NY skyrius
Tautos Fondas**

Vyskupas P. A. BALTAKIS, OFM, vasario 8 dieną išskrido į Pietų Ameriką. Lankys lietuvių gyvenančius Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje. Į New Yorką grįžta vasario 28 dieną.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Direktorių Tarybos posėdis įvyks š. m. vasario 19 d. LKRŠ patalpose, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Mišios bus aukojamos 10:30 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje LKRŠ intencija. Po mišių - posėdis prasidės 11 val. ryto.

Kultūros Židinio kavinė vasario mėnesį veiks sekmadienį, vasario 18 d. Nors nuklysta, nurodant, kad kavinė veiks sekmadienį, bet rengėjai nori skaniai pavaišinti Vasario 16-tosios minėjimo dalyvius lietuviškais pietumis ir vakariene. Kavinė veiks Kultūros Židinio mažojoje salėje nuo 1 val. popiet. Maisto bus galima gauti ir po minėjimo.

Lietuvių Atletų Klubo valdyba praneša, kad, praėjus Kalėdų atostogoms ir sniego audroms, sporto treniruotės vaikams vėl prasidėjo. Jos vyksta pirmadienį ir trečiadienį nuo 7 v. v. Tėveliai prašomi atvežti vaikus ir jaunuolius nuo 6 iki 15 metų - berniukus ir mergaites - į Kultūros Židinį. Yra sąlygos žaisti krepšinį, tinklinį ir stalo tenisą. Tėveliams tuo pat metu yra geros sąlygos žaisti stalo tenisą. LAK valdyba prašo ir kitus trečiadienį vakarais apsilankyti ir pabendrauti su sportuojančiais.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklynne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, šeštadienį, vasario 10 d. nuo 12 iki 2 val. popiet. Brooklynne mūsų atstovas yra Algis Jančauskas, tel. (718) 849-2260. Jis gali paimti siuntinius iš namų. Saugu ir patogiu.

Nauja dail. Albino Elskaus patirtis

New Yorke gyvenęs dail. Albinas Elskus po dalinio paralyžiaus (1993) turėjo pradėti darbuotis kairiąja ranka ir savo naują patirtį aprašė amerikiečių žurnalo "Stained Glass" 1995 m. rudens laidoje.

Pasak Elskaus, jis visada buvo dešiniarankis: "Man tai buvo natūralu. Vaikystėje tik dešiniąją siekiau žaislo ar šaukšto. Ne kitaip ir mokykloje, kai reikėjo rašyti ar piešti."

Kartą, jau meno mokykloje, dėstytojas patarė klasei pabandyti piešti ne įprastine ranka ir gauti naujo patyrimo. Anot mokytojo, piešiant klaseje modelį ar natūrą mirtie būtina save drausminti ir tada piešinys kariaus būna sustingęs, išsekęs, nelaisvas, o dirbant ne įprastine ranka piešinys gali gauti natūralesnį, spontaniškesnį pobūdį.

Daugeli metų kūręs vitražus, eskizus ir piešinius, staiga nebėgė, vasario 18 d. Nors nuklysta, nurodant, kad kavinė veiks sekmadienį, bet rengėjai nori skaniai pavaišinti Vasario 16-tosios minėjimo dalyvius lietuviškais pietumis ir vakariene. Kavinė veiks Kultūros Židinio mažojoje salėje nuo 1 val. popiet. Maisto bus galima gauti ir po minėjimo.

Po dviejų metų įvairių terapi-

jų, pratybų, vis dar negalėjau vartoti dešinėsios. Tuo tarpu kairioji, kaip pakaitalas, nuolat pažangėjo, ypač pagerėjo rašymas. O piešti galėjau laisvai, kaip širdis geidė, nors tam tikrame taške susidurdavau su problemomis - dėl to lankiau pamokas, kaip piešti medalius. Tai buvo malonus iššūkis. Piešiniai buvo kitokie nei anksčiau, bet jie buvo laisvi, impresionistiški. Tuo džiaugiausi, o draugai tikino, kad mano stilius pakrypo į gerąją pusę. Galbūt ir taip, bet impresionistinis atlikimas skriaudžia detales. Žinoma, smagu taip laisvai piešti, bet vitražams būtina precizija, išbaigti šviesūs ir tamsūs kontrastai. Patyriau, kad įveikti didžiulius (pilnos skalės) darbus yra lengviau, negu piešti mažus parodomuosius eskizus. Daug gaišties piešiant rankas, veidus, bet, kas nuostabu, kad ilgesnį laiką besidarbuodamas

užsimirštu, jog dirbu kairiąja ranka.

Turėjau užbaigti dar prieš ligą pasirašytą vitražams sutartį. Laimei, dar anksčiau buvau padaręs anglimi eskizus. Šiuo metu vykdau užsakymą su savo senaisiais The Gild studijos New Yorke draugais. Jie man atsiuntė natūralaus dydžio planus į vasarnamį Maine. Grįžęs į New Yorką, atrinkau spalvas. Po to buvo pjaustomas stiklas, ir prasidėjo tapybinis procesas. Čia būtina studijos bendradarbių talka.

Mano didžioji problema yra išvesti tikslią liniją. Su kairiąja man nelengva laikyti teptuką tam tikru kampu, kad dažai sklistų tam tikru tirštumu - ranka ima virpėti, nėra klusni potėpių įvairumui. Studijos kolegės čia daug pagelbsti, nes viso lango negaliu nutapyti, tik plačiais potėpiais duoti toninę dimensiją, ir čia kairioji ranka paklūsta geriau nei galvojau.

Mano sveikata tolydžio gerėja, bet dar negaliu darbuotis visą dieną studijoje, dėl to dalinuos darbu su draugais, ir mūsų santykiai sklandūs.

Iš viso galiu pasakyti, kad mano kairioji ranka yra pajėgi daug ką atlikti, ir tikiuos, kad su laiku ir dešinioji grįš į darbą. O dabartinė stiliaus kaita ir gerąją pusę mane itin džiugina," teigia dail. Albinas Elskus.

Vertė r. p. č.

DARBININKUI paremti aukojo

Darbininko skaitytojai, atsiuntę metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščio stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Birutė Bernotienė, West Hartford, CT; Salome Duoba, Norwood, MA.

Po 35 dol.: Marija Menciuonas, Woodhaven, NY; Emilija Jurgėla, Ridgewood, NY; Br. J. Kazlas, Wyoming, PA.

Po 30 dol.: Rev. P. Krasauskas, Putnam, CT; St. Karmazinas, Waterbury, CT; A. Stankaitis, Wethersfield, CT; Dr. A. Šešplaukis, Chicago, IL; V. A. Soliunas, Lemont, IL; Ed. Kačinskas, Baltimore, MD; U. Saduikis, So. Boston, MA; Janina Hasselberg, Yonkers, NY; Vera McGinty, Montrose, PA.

Po 25 dol.: Iza Ramanauskas, Daytona Beach Shores, FL; Birutė Podleckis, Linden, NJ; Antonina Ragauskas, Manahawkin, NJ; C. Beleckis, Richmond Hill, NY.

Po 20 dol.: J. Kazickas, Greenwich, CT; Giedrė Stankunas, Cos Cob, CT; A. Zdanys, Newington, CT; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; Stella Marcinauskis, Shelton, CT; Danutė Miklas, Boca Raton, FL; J. Kizlauskas, Highland Beach, FL; R. A. Smidtas, Live Oak, FL; Emily Daugnora, Mi-

ami, FL; Valeria Norvaisa, Surfside, FL; A. L. Stepaitis, Arlington Heights, IL; Regina Norušis, Cary, IL; K. Beiga, Chicago, IL; M. Ambrose, New Market, MD; Pr. Rackauskas, Dorchester Cen. MA; Br. Paliulis, Dorchester, MA; Regina Barisas, Shrewsbury, MA; P. Cesna, Worcester, MA; B. Nevėrauskas, Sterling Hts, MI; Dr. A. Revukas, Cranford, NJ; Anne Stanis, Toms River, NJ; Rozalija Šomkaitė, So. Orange, NJ; J. Vajcys, Albany, NY; Anne Skurdėnis, Brooklyn, NY; T. Linertas, Glen Cove, NY; Nijolė Brazenas, MD; Sparkill, NY; M. Jutulius, Schenectady, NY; J. Andrusis, Woodhaven, NY.

Po 15 dol.: Ch. Kulas, Southbury, CT; Nijolė E. Kent, Valencia, CA; Eugenia Vigelis, Pennsville, NJ; Petras Svitra, Woodhaven, NY.

Po 10 dol.: J. Zadavicius, Phoenix, AZ; A. E. Dambriunas, Beverly Hills, CA; Genovaitė Slepakovas, Escondido, CA; J. Valukonis, Glendale, CA; L. Reivydas, Los Angeles, CA; Agnes Lazdauskas, Bridgeport, CT; Marija Butrimas, New Britain, CT; A. Radzevicius, Norwalk, CT; V. Valukas, Bay Harbor, Is. FL; Aniela Baliunas, Holiday Lake West, FL; Adelė Grybauskas, Lake

Worth, FL; Marija Grabnickas, Lake Wales, FL; Paul Tyla, Leesburg, FL; Mrs. D. Alksninis, Pensacola, FL; J. Masilionis, Chicago, IL; CT; V. Bildusas, Montgomery, IL; Emilija Ambrozaitis, Lemont, IL; V. Kasniunas, Beverly Shores, IN; Bronė Kuodis, Arlington, MA; H. Cepas, Reading, MA; V. Trinavech, So. Boston, MA; Marija Petrauskienė, Mashpee, MA; J. Dionas, Westfield, MA; A. Poderienė, Southfield, MI; S. Varneckas, Clark, NJ; M. Melynys, Kearny, NJ; Victoria Alekna, Ocean Gate, NJ; C. Navickas, Piscataway, NJ; Malakas, Wallington, NJ; A. Sparkevičius, Las Cruces, NM; Jadvyga Matulaitis, Hillcrest, NY; A. Pumputis, Middletown, NY; J. Vainius, E. Northport, NY; A. Simutis, E. Rockaway, NY; A. Matulionis, Plattsburgh, NY; Jolanta Bagepalli, Schenectady, NY; Milda Newman, Williamsville, NY; A. Ruzgas, Woodhaven, NY; Adelė Saviciunas, Akron, OH; Sally Shimkus, Scranton, PA.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *Darbininkui*. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

paramos tikrai reikia. Tikimės, kad ir kitos organizacijos, klubai, sambūriai paseks Daytona Beach lietuvių pavyzdžiu ir parems "Darbininko" leidimą. Dėkojame p. D. Šilbajorienei už valdybos nutarimo įvykdymą ir čekio atsiuntimą.

Darbininko administracija
Kun. Juozas Grabys, Amsterdam, NY, didesne auka kasmet prisideda prie mūsų spaudos išlaikymo, o šiemet prenumeratą apmokėjo su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

P. A. Raulinaitis, Burbank, CA, kasmet nepamiršta "Darbininko" ir jį remia. Šiemet prenumeratą apmokėjo su 75

dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401.

sk.

Moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali slaugyti ligonius, prižiūrėti vaikus. Gali gyventi šeimoje. Skambinti (718) 348-4709.

sk.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išėivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta *Darbininko* nr. 29, aukojo:

Mrs. E. Navikas, Hartford, CT, - 20 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mieli skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratesti prenumeratą ar sumokėti atsilikusi mokestį.

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga! Prenumerata vieneriems metams - tik \$30.

PINIGAI PERVEDAMI Į LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, komercinės siuntos laivu arba oro paštu - **air cargo. TRANSPAK** - 2638 W. 69th Street. Chicago, IL 60629. Telef. (314) 436-7772. CONNECTICUT valstijoje (203) 232-6600. (sk.).

Skelbkites DARBININKE pasidalinkite džiaugsmu, sveikinkite, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!
Jūsų pageidavimai - mūsų rūpestis.
DARBININKAS

Dar karta sumažintos skrydžių kainos į LIETUVĄ
New York - Vilnius - New York
\$450 plus taksai
FINNAIR LINIJA
Paskutinė išskridimo data vasario 29
VYTIS TRAVEL
40 - 24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718 - 423 - 6161
800 - 77 - VYTIS